

Souhrnná teritoriální informace Rusko

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským úřadem
ČR v Moskvě (Ruská federace) ke dni 01.06.2015

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled (s.2)
2. Zahraniční obchod a investice (s.22)
3. Vztahy země s EU (s.29)
4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR (s.31)
5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu (s.41)
6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu (s.44)
7. Kontakty (s.65)

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

Podkapitoly:

- 1.1. Oficiální název státu, složení vlády
- 1.2. Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)
- 1.3. Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.
- 1.4. Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let
- 1.5. Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba
- 1.6. Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)
- 1.7. Daňový systém

1.1. Oficiální název státu, složení vlády

Oficiální název státu:

- Ruská federace
- Rusko
- Российская Федерация - Россия

Hlava státu:

Hlavou státu je od 7. května 2012, prezident Vladimir Vladimirovič Putin, který vyhrál prezidentské volby konané 4. března 2012 se ziskem 63,6 % hlasů v prvním kole voleb.

Složení vlády:

Aktualizovaná informace o struktuře vlády RF na [webu ruské vlády](#).

- **předseda vlády:** MEDVEDEŤV Dmitrij Anatoljevič
- **první místopředseda:** ŠUVALOV Igor Ivanovič
- **místopředsedkyně:** GOLODEČ Olga Jurjevna
- **místopředseda:** DVORKOVIČ Arkadij Vladimirovič
- **místopředseda:** KOZAK Dmitrij Nikolajevič
- **místopředseda a vedoucí Úřadu vlády:** PRICHOĐKO Sergej Eduardovič
- **místopředseda:** ROGOZIN Dmitrij Olegovič
- **místopředseda a zmocněnec prezidenta v Dálnovýchodním federálním okruhu:** TRUTNĚV Jurij Petrovič
- **místopředseda a zmocněnec prezidenta v Severokavkazském federálním okruhu:** CHLOPONIN Alexandr Gennadijevič

I. Federální ministerstva, jejichž činnost řídí prezident RF:

Ministerstvo vnitra RF (MVD)

ministr: KOLOKOLCEV Vladimír Alexandrovič
119049 Moskva, Žitnaja 16,
tel.: +7 495 667-45-79, +7 495 677 22 21
web: www.mvd.ru

Ministerstvo pro civilní obranu, mimořádné situace a likvidaci následků živelných pohrom RF (MČS)

ministr: PUČKOV Vladimír Andrejevič
103012 Moskva, Těatralnyj projezd 3,

tel.: +7 495 926 35 00, +7 495 926 39 01, +7 495 626-39-01, +7 495 449-90-88.

web: www.mchs.gov.ru

Ministerstvo zahraničních věcí RF (MID)

ministr: LAVROV Sergej Viktorovič
119200 Moskva, Smolenskaja-Sennaja pl. 32/34,
tel.: +7 499 244 16 06, +7 499 (499) 244 16 06
web: www.mid.ru

Federální agentura pro otázky SNS, krajanů v zahraničí a mezinárodní humanitární spolupráce (Rossotrudničestvo)

Vedoucí: GLEBOVA Ljubov Nikolajevna
125009 Moskva, ul. Vozdviženka 18/9,
tel.: +7 495 690 12 45
web: www.rs.gov.ru

Ministerstvo obrany RF (Minoborony)

ministr: ŠOJGU Sergej Kužugetovič
119160 Moskva, ul. Znamenka 19,
tel.: +7 495 696 84 37, +7 495 696 88 00
web: www.mil.ru

- Federální služba pro vojensko-technickou spolupráci
- Federální služba pro technickou a exportní kontrolu RF
- Federální agentura pro speciální výstavbu

Ministerstvo spravedlnosti RF (Minjust)

ministr: KONOVALOV Alexandr Vladimirovič
119991 Moskva, Žitnaja ul. 14,
tel.: +7 495 955 59 99
web: www.minjust.ru

- Federální vězeňská služba (Federální služba výkonu trestů)
- Federální služba výkonu soudních rozhodnutí

II. Federální služby a agentury, jejichž činnost řídí prezident RF:

Státní služba kurýrního spojení RF

TICHONOV Valerij Vladimirovič
109240 Moskva, Soljanka 8,
tel.: +7 495 606 13 40
web: www.gfs.ru

Služba vnější rozvědky RF

FRADKOV Michail Jefimovič
119034 Moskva, ul. Ostoženka 51/10,
tel.: +7 495 245 33 68, +7 495 255 79 38
web: www.svr.gov.ru

Federální služba bezpečnosti RF (FSB)

BORTNIKOV Alexandr Vasiljevič
107031 Moskva, ul. Bolšaja Lubjanka 1/3,
tel.: +7 495 224 70 69
web: www.fsb.ru

Národní protiteroristický výbor

Federální protidrogová služba RF

IVANOV Viktor Petrovič
101990 Moskva, Marosejka 12,
tel.: +7 495 621 02 35, +7 495 628 79 91

web: www.fskn.gov.ru

Federální služba ochrany Ruské federace

Ředitel: MUROV Jevgenij Alexejevič
103132 Moskva, Kreml, tel. +7 495 910 41 33
web: www.fso.gov.ru

Federální služba pro finanční monitoring

ředitel: ČICHANČIN Jurij Anatoljevič
107450, Moskva, Mjasnickaja 39, str, 1
tel.: +7 495 627 33 97
web: www.fedsmf.ru

Hlavní správa speciálních programů prezidenta RF

vedoucí: LINEC Aleksandr Leonidovič
103132 Moskva, Staraja ploščad' 2/14,
tel.: +7 495 606 43 24, fax. +7 495 606 29 48
web: www.gusp.gov.ru

Hospodářská správa prezidenta RF („Upravdělateli“)

KOLPAKOV Alexandr Sergejevič
109012 Moskva, Nikitnikov per. 2, 5. podjezd,
tel.: +7 495 606 35 63
web: www.udprf.ru

III. Federální ministerstva, jejichž činnost řídí vláda RF:

Ministerstvo zdravotnictví RF (Minzdrav)

ministr: SKVORCOVA Veronika Igorevna
127994 Moskva, Rachmanovskij pereulok 3,
tel.: +7 495 628 44 53, +7 495 627 24 00
web: www.minzdrav.ru

- Federální služba pro dozor v oblasti zdravotnictví
- Federální lékařsko-biologická agentura

Ministerstvo kultury RF (Minkultury)

ministr: MEDINSKIJ Vladimír Rostislavovič
125993 Moskva, Malyj Gnězdnikovskij per. 7/6, budovy 1 a 2,
tel.: +7 495 629 20 08
web: www.mkrf.ru

- Federální archivní agentura (Rosarchiv)
- Federální agentura pro cestovní ruch (Rosturizm)

Ministerstvo školství a vědy RF (Minobrnauki)

ministr: LIVANOV Dmitrij Viktorovič
125993 Moskva, Tverskaja 11,
tel.: +7 495 629 70 62
web: www.mon.gov.ru

- Federální služba pro dozor v oblasti školství a vědy (Rosobrnadzor)
- Federální agentura pro záležitosti mládeže (Rosmoloděž)

Ministerstvo přírodních zdrojů a ekologie RF (Minprirody)

ministr: DONSKOJ Sergej Jefimovič
123995 Moskva, B. Gruzinskaja 4/6,
tel. +7 495 254 48 00
web: www.mnr.gov.ru

- Federální služba pro hydrometeorologii a monitoring životního prostředí (Rosgidromet)

- Federální služba pro dozor v oblasti využívání přírodních zdrojů (Rosprirodnadzor)
- Federální agentura vodních zdrojů (Rosvodresursy)
- Federální agentura pro využívání nerostného bohatství (Rosnedra)
- Federální agentura lesního hospodářství (Rosleschoz)

Ministerstvo průmyslu a obchodu RF (Minpromtorg)

ministr: MANTUROV Denis Valentinovič
109074 Moskva, Kitajgorodskij projezd 7,
tel. +7 495 539 21 87
web: www.minpromtorg.gov.ru

- Federální agentura pro technické regulování a metrologii (Rosstandard)

Ministerstvo RF pro rozvoj Dálného východu (Minvostokrazvitija)

Ministr pro rozvoj Dálného Východu:
GALUŠKA Alexandr Sergejevič
680000 Chabarovsk, ul. Muravjova-Amurskogo 18,
tel. +7 4212 97 00 10,
109544 Moskva, ul. Školnaja 25
web: www.minvostokrazvitia.ru

Ministerstvo pro otázky Krymu

ministr: SAVELJEV Oleg Genrichovič
295000 Simferopol, Karla Marxe 28
tel.: + 7 3652 78 84 28
109074 Moskva, Slavjanskaja ploščad', 2/5/4 str. 3
tel.: +7 495 784 69 28

Ministerstvo pro otázky Severního Kavkazu

ministr: KUZNECOV Lev Vladimirovič
109240, Moskva, Gončarnaja 15, str. 1
tel.: +7 495 771 76 77
web: <http://www.minkavkaz.gov.ru/>

Ministerstvo spojů a masových komunikací RF (Minkomsvjaz)

ministr: NIKIFOROV Nikolaj Anatoljevič
125375 Moskva, Tverskaja 7,
tel. +7 495 771 81 00, +7 495 771 81 21
web: www.minsvyaz.ru

- Federální služba pro dozor v o oblasti spojů, informačních technologií a masových komunikací (Roskomnadzor)
- Federální agentura pro tisk a masové komunikace (Rospečat')
- Federální agentura spojů (Rossvjaz)

Ministerstvo zemědělství RF (Minselchoz)

ministr: TKAČOV Aleksandr Nikolajevič
107139 Moskva, Orlikov per., 1/11,
tel. +7 495 607 80 00, +7 495 607 83 62
web: www.msx.ru

- Federální služba pro veterinární a fyto-sanitární dozor (Rosselchoznadzor)
- Federální agentura pro rybolov (Rosrybolovstvo)

Ministerstvo sportu RF (Minsport)

ministr: MUTKO Vitalij Leont'jevič
105064, Moskva, ul. Kazakova 18,
tel. +7 495 720 53 80, +7 495 601 91 20
web: www.minsport.gov.ru

Ministerstvo pro výstavbu a bytové komunální hospodářství (Minstroj)

Ministr: MEŇ Michail Alexandrovič
127994, Moskva, ul. Sadovaja-Samotecnaja, d. 10/23, str. 1
Tel.: +7 (495)734-85-80, Fax: +7 (495)734-85-90
web: www.minstroyrf.ru

Ministerstvo dopravy RF (Mintrans)

ministr: SOKOLOV Maxim Jurjevič
109012 Moskva, Rožděstvenka 1, budova 1,
tel. +7 495 626 10 10
web: www.mintrans.ru

- Federální služba pro dohled v oblasti dopravy (Rosnadzor)
- Federální agentura letecké dopravy (Rosaviacija)
- Federální silniční agentura (Rosavtodor)
- Federální agentura železniční dopravy (Rosželdor)
- Federální agentura námořní a říční dopravy (Rosmorrečflot)

Ministerstvo práce a sociální ochrany RF (Mintrud)

ministr: TOPILIN Maxim Anatoljevič
127994, GSP-4, Moskva, ul. Iljinka 21,
tel. +7 495 606-00-60, +7 495 606-15-20, +7 495 587-88-89.
web: www.rosmintrud.ru

- Federální služba pro otázky práce a zaměstnanosti

Ministerstvo financí RF (Minfin)

ministr: SILUANOV Anton Germanovič
109097 Moskva, Iljinka 9,
tel. +7 495 987 91 01
web: www.minfin.ru

- Federální daňová služba (FNS Ruska)
- Federální služba finančního a rozpočtového dozoru (Rosfinnadzor)
- Federální finanční úřad (Kaznačejstvo Ruska)

Ministerstvo ekonomického rozvoje RF (Minekonomrazvitija)

ministr: ULJUKAJEV Alexej Valentinovič
125993 Moskva, 1.Tverskaja-Jamskaja 1, 3,
tel. +7 495 694 03 53
web: www.economy.gov.ru

- Federální státní registrační, katastrální a kartografická služba (Rosjesetr)
- Federální agentura pro státní rezervy (Rosrezerv)
- Federální agentura pro správu státního majetku (Rosimušestvo)
- Federální akreditační služba (Rosakreditacija)
- Federální služba intelektuálního vlastnictví

Ministerstvo energetiky RF (Minenergo)

ministr: NOVAK Alexandr Valentinovič
107996 Moskva, ul. Ščepkina 42,
tel.: +7 495 631-98-58
web: www.minenergo.gov.ru

Ministr Ruské federace

odpovědný za činnost vládní komise koordinující systém „Otevřená vláda“:
ABYZOV Michail Anatoljevič
tel.: +7 495 989 57 82

web: www.open.gov.ru

IV. Federální služby a federální agentury, jejichž činnost řídí vláda RF

Federální antimonopolní služba (FAS Ruska)

ARTÉMJEV Igor Jurjevič
123995 Moskva, Sadovaja-Kudrinskaja 11,
tel.: +7 495 795 76 53
web: www.fas.gov.ru

Federální státní statistická služba (Rosstat)

SURINOV Alexandr Jevgeňjevič
103540 Moskva, ul. Mjasnickaja 39.
tel.: +7 495 607-49-02
web: www.gks.ru

Federální migrační služba (FMS Ruska)

vedoucí: ROMODANOVSKIJ Konstantin Olegovič
107078 Moskva, ul. Verchňaja Radiščevskaja 4, budova 1.
tel.: +7 495 698 00 78
web: www.fms.gov.ru

Federální služba pro dozor v oblasti ochrany spotřebitelských práv a životní úrovně obyvatelstva (Rospotrebnadzor)

POPOVA Anna Jurevna
127994 Moskva, Vadkovskij per. 18, budovy 5 a 7
tel.: +7 499 973 26 90
web: www.rospotrebnadzor.ru

Federální služba pro regulaci trhu alkoholických nápojů (Rosalkogolregulirovanije)

vedoucí: ČUJAN Igor Petrovič
125993 Moskva, Miusckaja ploščad' 3, budova 4.
tel.: +7 495 662 50 52
web: www.fsrar.ru

Federální celní služba (FTS Ruska)

vedoucí: BELJANINOV Andrej Jurjevič
121087 Moskva, Novozavodskaja 11/5,
tel.: +7 495 449 72 35, +7 495 449 72 03
web: www.customs.ru

Federální tarifní služba (FST Ruska)

vedoucí: NOVIKOV Sergej Gennadijevič
109074, Moskva, Kitajgorodskij projezd 7, budova 1
tel.: +7 495 710 45 07
web: www.fstrf.ru

Federální služba ekologického, technologického a jaderného dozoru (Rostěchnadzor)

vedoucí: ALEŠIN Alexej Vladislavovič
109147 Moskva, ul. Taganskaja 34, budova 1 (Právnícká adresa)
105066 Moskva, B-66, ul.A.Lukjanova 4, budova 8 (poštovní adresa)
tel.: +7 495 263 97 75, +7 495 411 60 38
web: www.gosnadzor.ru

Federální kosmická agentura (Roskosmos)

vedoucí: KOMAROV Igor Anatoljevič
129857, Moskva, ul. Ščepkina 42,
tel. +7 495 688 90 63, +7 495 975 44 67, +7 495 975 44 58
web: www.federalspace.ru

Federální agentura vědeckých organizací (FANO)

vedoucí: KOTJUKOV Michail Michajlovič

119334, Moskva, Leninskij prospekt 32a (právnícká adresa)
109992, Moskva, Soljanka 14 (poštovní adresa)
tel.: +7 495 698 52 94, +7 499 606 01 01
web: www.fano.gov.ru

Federální agentura pro organizaci provozu státní hranice RF (Rosgranica)

vedoucí: BUSYGIN Konstantin Dmitrijevič
107078 Moskva, ul.Sadovaja-Spasskaja 18, budova 1.
tel.: +7 495 645 92 92, +7 495 645 92 01.
web: www.rosgranitsa.ru

1.2. Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)

Počet obyvatel ke dni 1. 1. 2015 činil 146,3 mil. lidí (z toho v Krymském federálním okruhu 2,4 mil.) a za rok 2014 vyrostl o 333,7 tis. lidí (0,23 %). Počet se zvýšil přirozeným a migračním přírůstkem (podíl migračního činí 89,9 %). (Po mezinárodně neuznaném referendu, které proběhlo na Krymu dne 16. 3. 2014, Ruská federace dne 18. 3. 2014 anektovala Krym. Česká republika tento jednostranný krok Ruska neuznává. Již za rok 2014 udává ruská statistika údaje za RF včetně Krymu, přičemž údaje za rok 2013 jsou přepočítány se zohledněním dat za Republiku Krym a město Sevastopol.)

Hustota obyvatel je 8,55 na 1 km² (k 1. 1. 2015). 68,2 % obyvatelstva žije v evropské části Ruska, která činí 20,85 % území. Ve městech bydlí 74,03 %.

Podíl ekonomicky činného obyvatelstva činí 75,9 mil. čili 52 % celkového počtu obyvatel, ve srovnání s rokem 2014 se snížil o 1 mil (0,8 %) (k 1. 1. 2015). Věk ekonomicky činného obyvatelstva činí 15 až 72 let.

Celkem se v roce 2014 narodilo 1947,3 tis. dětí, o 17,6 % více než v roce 2013. Zemřelo 1913,6 tis. lidí, což je o 3,0 % více než v roce 2013. Počet narozených převyšuje počet zemřelých ve 42 subjektech RF.

Podle údajů sčítání obyvatelstva v RF ke dni 15. 1. 2014 činil podíl mužů k celkovému počtu obyvatel 46 % a žen 54 %. Tato značná nevyrovnanost v počtu mužů a žen je charakteristická především pro střední a starší věkové kategorie. Ve věkových skupinách do 30 let nepatrně převládají muži. Od věku 30 let začíná převládání počtu žen a od věku 70 let již převyšuje skoro 2,5krát (na 1000 mužů připadá 2400 žen).

V roce 2014 bylo uzavřeno 1226,0 tis. sňatků, rozvodů manželství bylo 693,7 tis.

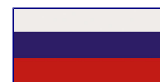
Průměrná délka života dosahuje 70,93 let (65,29 u mužů a 76,49 u žen).

Migrační přírůstek za rok 2014 činil 280 321 osob (oproti 302 193 osobám v roce 2013).

Národnostní složení:

- Rusové: 80,9 % (111 017 tis.)
- Tataři: 3,83 % (5 311 tis.)
- Ukrajinci: 2,03 % (1 928 tis.)
- Baškirové: 1,15 % (1 585 tis.)
- Čuvaši: 1,05 % (1 436 tis.)
- Čečenci: 1,04 % (1431 tis.)
- Arméni: 0,86 % (1 182 tis.)
- a asi 180 dalších národností a etnických skupin.

Ve srovnání s rokem 2002 se počet Rusů snížil o 4,9 mil., ale celkový jejich podíl v zemi se zvýšil o 0,3 %. V roce 2010 bylo evidováno 22 nejpočetnějších národností, u kterých počet převyšuje 400 tis. lidí. Národnostní složení Krymu je následující: Rusové 58,5 %, Ukrajinci 24,3 %, Krymští Tataři 12,1 %, Bělorusové 1,4 %, Arméni 1,1 %.

Změny v národnostním složení obyvatelstva souvisí se třemi faktory: přirozený přírůstek různých skupin, změna etnického sebeuvědomění pod vlivem smíšených manželství, vnější migrace.

Náboženské složení:

- pravoslavní – 73,6 % pokřtěných (20 % alespoň částečně praktikujících),
- staroobřadci (starověrci) – 1,4 % (kolem 2 mil., kam patří hlavně Rusové, ale také Ukrajinci, Bělorusové, Karelové, Komi, Udmurti, Čuvaši a jiní)
- muslimové – 7 % (včetně islamistů - Sunnité, Šíiti ...)
- katolíci – 1 % (Poláci, Litevci, Němci a jiní)
- protestanti – 1 %
- buddhisté – 1 % (kolem 900 tis.)
- judaismus vyznává 1 % obyvatel
- ateisté (v Rusku terminologicky často „agnostici“) přibližně 14 % obyvatel.

Administrativně správní členění, hlavní město a další velká města

Ruskou federaci tvoří 85 subjektů - 22 republik, 3 města federálního významu (Moskva, Sankt Petěrburg, Sevastopol), 9 krajů, 46 oblastí, 1 autonomní oblast (Židovská autonomní oblast), 1 pronajímané teritorium (město Bajkonur v Kazachstánu), 8 federálních okruhů a 1099 měst. Všechny subjekty RF (regiony) jsou rozděleny do devíti federálních okruhů na základě Rozhodnutí prezidenta RF ze dne 13.května 2000 č. 849 – O pravomocném zástupci prezidenta RF ve federálním okruhu. Podle tohoto Rozhodnutí bylo zřízeno 7 federálních okruhů: Centrální, Jižní, Severozápadní, Dálnovýchodní, Sibiřský, Uralský a Povolžský.

Rozhodnutím prezidenta RF ze dne 19.ledna 2010 č. 82 „O úpravě seznamu federálních okruhů“ byl ze složení Jižního federálního okruhu vyčleněn Severokavkazský federální okruh. Devátý okruh byl vytvořen rozhodnutím prezidenta RF ze dne 21. března 2014 č. 168 „O vytvoření Krymského federálního okruhu“. Každý okruh má administrativní centrum. Ústavní pravomoc prezidenta RF na území federálního okruhu realizuje pravomocný zástupce prezidenta RF. Dle ústavy RF není federální okruh subjektem administrativního dělení Ruska. Okruhy byly zřízeny na základě bývalého vojenského okružního členění RF.

Centrální federální okruh: Bělgorská oblast, Brjanská oblast, Vladimírská oblast, Voroněžská oblast, Ivanovská oblast, Kalužská oblast, Kostromská oblast, Kurská oblast, Lipecká oblast, Moskevská oblast, Orlovská oblast, Rjazanská oblast, Smolenská oblast, Tambovská oblast, Tverská oblast, Tulská oblast, Jaroslavská oblast a město Moskva. **Administrativní centrum** - Moskva.

Severozápadní federální okruh: Karelská republika, Republika Komi, Archangelská oblast, Vologodská oblast, Kaliningradská oblast, Leningradská oblast, Murmanská oblast, Novgorodská oblast, Pskovská oblast, Něněcký autonomní okruh a město Sankt Petěrburg. **Administrativní centrum** - Sankt Petěrburg

Severokavkazský federální okruh: Dagestánská republika (Respublika Dagestán), Ingušská republika (Respublika Ingušetija), Kabardinsko-Balkarská republika, Karačajevsko-Čerkeská republika, Severoosetinská republika - Alanie, Stavropolský kraj, Čečenská republika. **Administrativní centrum** - Pjatigorsk.

Jižní federální okruh: Adygejská republika (Respublika Adygeja), Kalmycká republika (Respublika Kalmykija), Krasnodarský kraj, Astrachanská oblast, Volgogradská oblast a Rostovská oblast. **Administrativní centrum** - Rostov na Donu.

Povolžský federální okruh: Baškirska republika (Baškortostán), Marijská republika (Marij El), Mordvinská republika, Mordvinská republika, Tatarská republika (Tatarstán), Udmurtská republika, Čuvašská republika - Čavaš republika, Permský kraj, Kirovská oblast, Nižgorodská oblast, Orenburgská oblast, Penzenská oblast, Samarská oblast, Saratovská oblast, Uljanovská oblast. **Administrativní centrum** - Nižnij Novgorod.

Uralský federální okruh: Kurganská oblast, Sverdlovská oblast, Ťjumenská oblast, Čeljabinská oblast, Chanty-Mansijský autonomní okruh - JUGRA a Jamalsko-Něnecký autonomní okruh. **Administrativní centrum** - Jekatěrinburg.

Sibiřský federální okruh: Altajská republika, Burjatská republika, Tuvská republika, Chakaská republika, Altajský kraj, Krasnojarský kraj, Zabajkalský kraj, Irkutská oblast, Kemerovská oblast, Novosibirská oblast, Omská oblast a Tomská oblast. **Administrativní centrum** - Novosibirsk.

Dálnovýchodní federální okruh: Republika Sacha (Jakutsko), Přímořský kraj, Chabarovský kraj, Amurská oblast, Kamčatský kraj, Magadanská oblast, Sachalinská oblast, Židovská autonomní oblast a Čukotský autonomní okruh. **Administrativní centrum** - Chabarovsk.

Krymský federální okruh: Republika Krym, město Sevastopol. **Administrativní centrum** - Simferopol.

Přijetí do Ruské federace nebo vytvoření v jejím rámci nového subjektu upravuje federální ústavní zákon.

Hlavní město Moskva má 12 197 596 obyvatel (1. 1. 2015)

Města s počtem obyvatel nad milion:

- Moskva, Sankt-Petěrburg (bývalý Leningrad), Nižnij Novgorod (bývalý Gorkij), Novosibirsk, Samara (bývalý Kujbyšev), Jekatěrinburg (bývalý Sverdlovsk), Omsk, Čeljabinsk, Kazaň, Perm, Rostov-na-Donu, Ufa, Volgograd, Kazaň, Volgograd, Krasnojarsk, Voroněž.

Republiky (22):

- Республика Адыгея (Adygeja)
- Республика Алтай (Altaj)
- Республика Башкортостан (Baškortostán)
- Республика Бурятия (Burjatija)
- Республика Дагестан (Dagestán)
- Республика Ингушетия (Ingušetie)
- Кабардино-Балкарская Республика (Kabardino-Balkarská)
- Республика Калмыкия (Kalmykie)
- Карачаево-Черкесская Республика (Karačajevo-Čerkesská)
- Республика Карелия (Karélie)
- Республика Коми (Komi)
- Республика Крым (Republika Krym)
- Республика Марий Эл (Marij El)
- Республика Мордовия (Mordvinská)
- Республика Саха (Якутия) (Sacha - Jakutsko)
- Республика Северная Осетия - Алания (Severní Osétie-Alánie)
- Республика Татарстан (Tatarstán)
- Республика Тыва (Tuva)
- Удмуртская Республика (Udmurtská)
- Республика Хакасия (Chakásie)
- Чеченская Республика (Čečenská)
- Чувашская Республика - Чувашия (Čuvašije)

Kraje (9):

- Алтайский край (Altajský)
- Забайкальский край (Zabajkalský)
- Камчатский край (Kamčatský)

- Краснодарский край (Krasnodarský)
- Красноярский край (Krasnojarský)
- Пермский край (Permský)
- Приморский край (Přimořský)
- Ставропольский край (Stavropolský)
- Хабаровский край (Chabarovský)

Oblasti (46):

- Амурская область (Amurská)
- Архангельская область (Archangelská)
- Астраханская область (Astrachanská)
- Белгородская область (Belgorodská)
- Брянская область (Brjanská)
- Владимирская область (Vladimírská)
- Волгоградская область (Volgogradská)
- Вологодская область (Vologodská)
- Воронежская область (Voroněžská)
- Ивановская область (Ivanovská)
- Иркутская область (Irkutská)
- Калининградская область (Kaliningradská)
- Калужская область (Kalužská)
- Кемеровская область (Kemerovská)
- Кировская область (Kirovská)
- Костромская область (Kostromská)
- Курганская область (Kurganská)
- Курская область (Kurská)
- Ленинградская область (Leningradská)
- Липецкая область (Lipecká)
- Магаданская область (Magadanská)
- Московская область (Moskevská)
- Мурманская область (Murmanská)
- Нижегородская область (Nižegorodská)
- Новгородская область (Novgorodská)
- Новосибирская область (Novosibirská)
- Омская область (Omská)
- Оренбургская область (Orenburgská)
- Орловская область (Orlovská)
- Пензенская область (Penzenská)
- Псковская область (Pskovská)
- Ростовская область (Rostovská)
- Рязанская область (Rjazanská)
- Самарская область (Samarská)
- Саратовская область (Saratovská)
- Сахалинская область (Sachalinská)
- Свердловская область (Sverdlovská)
- Смоленская область (Smolenská)
- Тамбовская область (Tambovská)
- Тверская область (Tverská)
- Томская область (Tomská)

- Тульская область (Tulská)
- Тюменская область (Tjumenická)
- Ульяновская область (Uljanovská)
- Челябинская область (Čeljabinská)
- Ярославская область (Jaroslavská)

Autonomní oblast (1):

- Еврейская автономная область (Židovská autonomní oblast)

Autonomní okruhy (4):

- Ненецкий автономный округ (Něněcký)
- Ханты-Мансийский автономный округ – Югра (Chanty-Mansijský – JUGRA)
- Чукотский автономный округ (Čukotský)
- Ямало-Ненецкий автономный округ (Jamalo-Něněcký).

Pronajímané teritorium (1):

- Город Байконур (město Bajkonur, Kazachstán)

Zdroje:

- www.gks.ru - Federální služba státní statistiky
- www.perepis-2010.ru - výsledky sčítání lidu v roce 2010
- www.bankgorodov.ru/region/fo.php
- www.gks.ru - Federální služba státní statistiky
- www.skfo.gov.ru/skfo
- www.ufo.gov.ru/index.php

1.3. Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.

ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014
Počet obyvatel (mil.)	141,9	142,9	143,4	143,6	146,3*
Inflace (%)	8,8	6,1	6,6	6,8	11,4
HDP (mld. rub.)	45 166,0	54 369,0	62 357,0	66 689,0	71 406,4
HDP (%)	4,3	4,3	3,6	1,3	0,6
HDP (na 1 obyv. v tis. rub)	318,0	380,5	438,0	466,3	489,1
Přímé zahr. investice (mld. USD)	13,8	18,4	39,0	26,1	23,7

Reálné příjmy (%)	5,1	0,8	4,2	5,2	-4,7
Nezaměstnanost (mil. osob)	5,6	5,0	4,1	4,1	5,4
Obrat zahr. ochodu (mld. USD)	648,7	821,3	884,1	867,6	782,9
Export (mld. USD)	400,0	516,0	530,7	523,3	496,9
Import (mld. USD)	248,7	305,3	353,4	344,3	286,0

Údaje: Rosstat, Ministerstvo ekonomického rozvoje RF, Centrální banka, Federální celní služba

* údaje včetně Krymu cca 2,3 mil. obyvatel

** s vyloučením sezónních faktorů činilo snížení 1,3 %.

Podíl jednotlivých sektorů na tvorbě HDP v roce 2014 (v %)

HDP	zemědělství	průmysl + stavebnictví	služby
100	4,2	35,6	60,2

Zdroj: Rosstat

Ekonomika Ruska v průběhu roku 2014 nadále stagnovala a pohybovala se na hranici recese. Tomuto vývoji odpovídalo i zhoršení mnoha ekonomických ukazatelů v porovnání s rokem 2013 (viz tabulka). Příčinou zpomalení tempa hospodářského růstu byla především nízká investiční poptávka v důsledku strukturálních problémů ruské ekonomiky, resp. přílišné závislosti na surovinovém exportu a potažmo cenách energetických surovin. Propad cen ropy na světových trzích spolu s pádem kursu rublu o 46 % vůči dolaru ovlivnily negativně kvalitu podnikatelského prostředí a důvěru investorů. Ve druhé polovině roku zesílil vliv sankcí, zejména ve finanční oblasti a dále se zhoršila celková nejistota ve vnějším prostředí. V oblasti faktorů ekonomického růstu se snížila dynamika vnitřní poptávky i exportu, což spolu s nízkou investiční aktivitou způsobilo pokles růstu ruské ekonomiky v roce 2014.

Ministerstvo hospodářského rozvoje RF (MER) pro rok 2015 odhaduje snížení hospodářského růstu o 2,8 %, inflaci na úrovni cca 12 % a pokles investic o 10,6 %. MER současně odhaduje možnost růstu HDP již v roce 2016 na úrovni cca 2 % a v letech 2017 – 2018 o 2,5 %. Průměrný kurs rublu vůči americkému dolaru v roce 2015 má činit cca 60 rublů/1 USD a průměrná cena ropy za 1 barel cca 50 USD.

Podle prognózy Světové banky pro nejbližší období se očekávají negativní charakteristiky. Ekonomický růst by měl zaznamenat 3,8% pokles v roce 2015 (při průměrné ceně za barel ropy 53 USD) a 0,3% v roce 2016. Inflace by měla vzrůst v roce 2015 na 16,5 %. Pokračovat má i pokles investic a v důsledku toho i odklad příslušných infrastrukturních projektů. Situaci dále negativně ovlivňuje nedostupnost (levného) záůjčného kapitálu pro ruské investory, drahý domácí kapitál a celkově nejistá vnější poptávka. Očekává se také, že se pád cen ropy z roku 2014 projeví i v letech 2015 – 2016. Vliv sankcí může v perspektivě působit na nutnost adaptace ruské ekonomiky k nové hospodářské struktuře a nových forem integrace do světové ekonomiky. Ve střednědobém výhledu budou hlavními riziky pro hospodářský rozvoj Ruska deficit investic včetně přímých zahraničních a dostupnost finančních zdrojů na

zahraničních trzích. Dalším problémem se může stát zhoršení sociálního prostředí včetně růstu chudoby pod vlivem snižujících se reálných příjmů obyvatel a spotřeby.

Odhady některých dalších mezinárodních organizací se pohybují ohledně poklesu ekonomického růstu Ruska v roce 2015 cca od 3-5 % (MMF – 3,8 %, EBRD – 4,8 %, agentura Fitch – 4 %, Moody's 5,5 %).

S cílem **stabilizace situace v ekonomice** země schválila ruská vláda počátkem roku 2015 tzv. **protikrizový plán**, jež počítá mj. i s podporou reálného sektoru, finančně bankovní sféry, sociální oblasti aj. Současně se předpokládá krácení výdajové části státního rozpočtu a financování uvedeného programu se tak stává jedním z hlavních problematických míst daného opatření.

1.4. Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

V roce 2014 dosáhly příjmy státního rozpočtu podle předběžných údajů ministerstva financí RF o plnění rozpočtu 14 496,1 mld. rublů tedy cca 20 % HDP. Rozpočtové výdaje dosáhly úrovně 14 824,1 mld. rublů, což představuje cca 21 % HDP. Deficit federálního rozpočtu činil 328 mld. rublů, resp. 0,5 % HDP.

S ohledem na ekonomický vývoj (pokles cen ropy, změna kursu rublu aj.) v průběhu roku 2014 byl schválený rozpočet upravován, jak v příjmové, tak i ve výdajové části. Část prostředků státního rozpočtu RF je evidována a spravována odděleně s cílem financování výdajů státního rozpočtu v případě, že dojde k výpadku příjmů státního rozpočtu plynoucích z ropy a plynu vlivem významného snížení cen těchto surovin na světových trzích - jedná se o Rezervní fond. Druhým samostatným fondem je Fond národního blahobytu RF, který slouží k spolufinancování dobrovolného penzijního připojištění občanů RF a k zabezpečení vyváženého rozpočtu (k pokrytí eventuálního deficitu) Penzijního fondu RF.

Fond národního blahobytu RF akumuluje zdroje z prodeje ropy a plynu, které vzniknou v případě převýšení příjmů ropného a plynového sektoru nad odvody do Rezervního fondu a nad prostředky použité na financování výdajů státního rozpočtu. Objem Rezervního fondu a objem příjmů z ropy a plynu používaný k financování rozpočtových výdajů je zákonem vymezen procentním poměrem k vytvořenému HDP. Celkový objem prostředků ve fondech dosáhl u rezervního fondu ke konci roku 2014 hodnotu 87,91 mld. USD a v případě fondu národního bohatství hodnotu 78 mld. USD.

Ruský federální rozpočet (mld. RUB)

	2010	2011	2012	2013	2014
příjmy	8 305,4	11 352,2	12 858,3	13 020,0	14 496,1
výdaje	10 117,4	10 935,7	12 871,1	13 330,0	14 824,1
saldo	-1 812,0	+416,5	-12,8	-310,0	-328,0

Zdroj: údaje Ministerstva financí RF, Ministerstva ekonomického rozvoje RF

Federální rozpočet RF pro rok 2014 byl stále závislým na příjmech plynoucích z ropy a plynu, které stejně jako v letech 2012 a 2013 reprezentovaly cca 50 % příjmů federálního rozpočtu (v roce 2010 to byly 2/5). Příjmy z ropy a plynu v rozpočtu 2014 dosáhly výše 10,5 % HDP (7 433,8 mld. rublů), což bylo o 0,6 % více než v roce 2013. Je tedy zřejmé, že země si stále zachovává závislost na surovinovém exportu.

V rozpočtovém výhledu do roku 2017 by deficit rozpočtu neměl překročit úroveň 0,6-0,7 % HDP.

1.5. Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba

Platební bilance (v mld. USD)

	2010	2011	2012	2013	2014
Běžný účet	71,0	101,1	66,8	32,6	59,5
Kapitálový účet	0,073	-0,12	-5,2	-0,4	-42,0
Finanční účet	-34,4	-86,0	-26,5	-43,0	-50,6

Zdroj: Centrální banka RF, Ministerstvo hospodářského rozvoje RF

Devizové rezervy RF (v mil. USD)

	2010	2011	2012	2013	2014
Devizové rezervy	479 379	498 600	537 600	509 600	385 460

Zdroj: Centrální banka RF, Ministerstvo hospodářského rozvoje RF

Platební bilance RF se v průběhu roku 2014 formovala na rozdíl od předešlého roku v kontextu komplikovaných ekonomických podmínek, resp. zhoršené konjunktury na zahraničních trzích a také silících geopolitických rizik. Určité posílení obchodní bilance a růst kladného salda běžného účtu však nebyly dostatečné, aby kompenzovaly aktivizaci odlivu kapitálu. V podmínkách omezeného přístupu na vnější trhy užití devizových rezerv umožnilo nahradit vzrůstající nerovnováhu na vnitřním devizovém trhu. Kladné saldo běžného účtu se oproti roku 2013 zvýšilo cca 1,7krát, a to v důsledku větší dynamiky snižujících se dovozů před umírněným tempem snižujícího se exportu. Svůj vliv zde sehrál pokles cen energetických surovin, jež má podstatný vliv na devizové inkaso z ruského exportu. Záporné saldo finančního účtu vzrostlo v důsledku oslabení vnější zdrojové základny ruské ekonomiky.

Devizové rezervy se za rok 2014 snížily oproti roku 2013 o cca 120 mld. USD a ke konci roku 2014 dosáhla jejich hodnota výše 385,5 mld. USD.

Oficiální kurs rublu ke konci roku 2014 činil 56,26 RUB/USD a 68,34 RUB/EUR, situace na kursovém trhu ve sledovaném období vykazovala značnou volatilitu. Za celý rok 2014 tak rubl například reálně oslabil vůči USD o 46 % a vůči euru cca o 35 %.

Zadluženost

Úhrnný objem státní zadluženosti Ruska ke konci roku 2014 představoval 10299,11 mld. rublů (cca. 206 mld. USD), resp. 11,4 % HDP a oproti roku 2013 vzrostl o 36,4 %. Státní vnější dluh se naopak snížil o 2,6 % a vykázal hodnotu 54,32 mld. USD, resp. 4,3 % HDP. Státní vnitřní dluh vzrostl o 26,5 % a jeho hodnota dosáhla 7241,17 mld. rublů (cca. 144,8 mld. USD), resp. 10,2 % HDP. Mnohem větší částka zadluženosti připadá na bankovní a korporátní sektory 171 mld. USD, resp. 376,5 mld. USD.

Zadluženost vůči ČR

Otázka zadluženosti vůči ČR byla završena v roce 2013, kdy 10.9. 2013 byl v Moskvě podepsán příslušný dodatek k mezivládní dohodě o vypořádání zadluženosti.

1.6. Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

V Ruské federaci existuje tzv. dvoustupňový bankovní systém. První úroveň představuje Centrální banka jako emisní centrum a hlavní regulátor bankovního sektoru a druhou úroveň reprezentují úvěrové organizace, tj. komerční banky a nebankovní úvěrové organizace. Podle formy vlastnictví fungují v RF státní a soukromé banky, bankovní instituce se zahraničním kapitálem či 100% vlastněné zahraničním subjektem.

Státní banka se v Rusku definuje jako banka, ve které vlastní stát kontrolní balík akcií včetně 100% vlastnictví a dále banka, kterou kontroluje Centrální banka, státní organizace či regiony. Takových bank je v současné době v Rusku 25. Jedná se například o Sberbanku, Rosselchozbanku, VTB, Roseximbanku, Bank Moskvu, Gazprombanku, Dálnévýchodní banku aj.

Top 20 největších bank RF (podle výše aktiv, stav k 1. 1. 2015)

Název banky	Čistá aktiva v mld.rublů	Přirůstek aktiv v roce 2014 (%)
Sberbank Rossii	22 596,4	33,5
VTB Bank	8 538,2	57,3
Bank GPB	4 784,1	30,8
Bank VTB 24	2 918,5	36,5
Bank FK Otkrytie	2 756,7	182,9
Bank Moskva	2 488,7	33,9
Alfa Bank	2 347,2	48,7
Rosselchozbank	2 237,6	14,0
Unicredit bank	1 393,3	51,3
AKB Nacionalnyj	1 298,6	304,7
Promsvjazbank	1 127,2	46,2
Rosbank	995,7	34,1
Raiffaisenbank	917,3	27,7
Chanty Mansijskij Otkrytie	805,7	112,5
Moskovskij Kreditnyj bank	605,2	29,4

Bank Sankt Peterburg	566,8	26,5
AB Rossija	518,2	23,1
Akbars Bank	476,6	25,5
Bank Russkij Standard	476,3	15,2
OAO Binbank	419,7	89,4

Zdroj: www.banki.ru

Poznámka: V tabulce není uveden Vněšekonombank, neboť se nejedná o banku, ale o státní korporaci.

Základní charakteristiky bankovního sektoru k 1. 1. 2015 (v mld. RUB)

	Stav k 1.1.2014	Stav k 1.1. 2015
Bankovní aktiva	57 423	77 652
Vlastní kapitál bank	6 833	7 928
Úvěry právnickým osobám	22 499	29 535
Úvěry fyzickým osobám	9 957	11 329
Vklady obyvatelstva	16 957	18 552
Zisk běžného roku	994	589
Průměrná úroveň kapitálové přiměřenosti	13,5 %	12 %

Zdroj: Centrální banka RF

Pro ruský bankovní sektor je stále charakteristická velká koncentrace. 5 největších bank koncentruje 53,5 % všech bankovních aktiv. Celková hodnota bankovních aktiv poprvé přesáhla úroveň HDP země. K 1.1.2015 bylo centrální bankou RF registrováno 1049 úvěrových organizací, z toho bankovních 976, ze kterých reálně fungovalo 834. Se zahraniční kapitálovou účastí bylo registrováno 225 úvěrových organizací, z nichž 75 bylo se 100% zahraničním kapitálem a s kapitálem vyšším než 50 % 38. Podíl zahraničních subjektů na ruském bankovním trhu se snížil za poslední rok o 4,7 % na celkových 21,7 %. Pro efektivní bankovní finanční činnost na ruském trhu je s ohledem na současnou situaci velmi pravděpodobné další omezování počtu bank, případně jejich fúzí, ale také likvidací aj. forem konsolidace. Proces odebrání bankovních licencí v rámci tzv. očisty bankovního sektoru pokračoval i v průběhu roku 2014, kdy bylo odebrána licence 87 bankám (v roce 2013 cca 30).

Problémem se také stává dostupnost bank v regionech. Spolu s postupným tlakem na zavedení úrovně mezinárodních standardů například na zvýšení základního kapitálu bank aj. může způsobit likvidaci malých regionálních bank, v lepším případě jejich fúzí. Z 834 bank představují velké banky více

než 50 %, jež mají své ústředí v Moskvě či centrálním federálním okruhu. Jen za období 2007 – 2015 byl snížen celkový počet bank v RF o cca 300 bank.

Stagnace a provázející problémy ruské ekonomiky v roce 2014 včetně sankcí ovlivnily negativně rozvoj bankovního sektoru země. Zaostávání je zřejmé zejména v úloze jeho financování (úvěrování). Úvěry zůstávají stále drahé (průměrná sazba u 30 největších bank vzrostla v průběhu roku 2014 až na 28 %), refinanční sazba Centrální Banky RF vzrostla na 8,25 %. Pro ruské investory se zúžily možnosti zdrojové základny na zahraničních finančních trzích. Tato situace zvýšila poptávku po tuzemských úvěrech a současně prohloubila problémy s likviditou na trhu. Pokles cen ropy na světovém trhu pak přispěl ke znehodnocení ruské měny zejména v závěru roku 2014. V reakci pak Centrální banka zvýšila několikrát svou základní sazbu a to až na 17 % v prosinci s její korekcí na 15 % v závěru roku 2014, na 14 % v prvním kvartálu 2015 a ve 2. čtvrtletí 2015 na 12,5 %.

Devalvace rublu, sankce aj. faktory se projeví v samotném bankovním sektoru v průběhu roku 2014 například tím, že vzrostly aktiva (bez korekce o inflaci) o 35,2 %, což představuje dvojnásobné zvýšení oproti roku 2013. Objem vkladů u právnických osob se zvýšil o 56,9 % v nominální hodnotě (po úpravě o inflační vliv pak cca o 24 %). Vklady fyzických osob rostly méně dynamicky, a to po korekci inflace cca o 9 %. Podíl vkladů ve lhůtě do 1 roku dosahoval cca 19 % a ve lhůtě nad 1 rok cca 64 %. Podíl Sberbanky na celkových úsporách obyvatel dosahoval v průběhu roku 2014 cca 45 %.

Ruská vláda s cílem stabilizace bankovního trhu v roce 2014 zvýšila hodnotu pojištění vkladů ze 700 tis. na 1,4 mil. rublů. V rámci tzv. protikrizového vládního programu přijala vláda opatření na dokapitalizaci vybraného počtu bank (27) v hodnotě 1 bil. rublů prostřednictvím státních obligací.

Některé tendence charakterizující vývoj bankovního sektoru Ruska v roce 2014:

- Snížení ziskovosti bank a jejich rentability dokumentuje například hodnota zisku sektoru k 1.1.2015, která vykazala částku 589,1 mld. rublů oproti 685,2 mld. k 1.10. 2014 a 993,6 mld. rublů k 1.1. 2014. Celkově se ziskovost ruských bank oproti roku 2013 snížila v roce 2014 o cca 40 %.
- Snížení objemu úvěrů reálnému sektoru při současném růstu úrokových sazeb (růst nominální hodnoty je zkreslen o inflaci).
- Nárůst odebraných bankovních licencí.
- Snížení podílu zahraničních bank na ruském trhu.
- Odliv rublových vkladů ve prospěch devizových účtů.
- Další růst úvěrů po lhůtě splatnosti, jež nyní např. v segmentu právnických osob dosahuje cca 10 %.
- Růst vlivu sankcí, který se projevil např. zvýšením úrokových sazeb devizových vkladů pro fyzické osoby u vybraných státních ruských bank, a to především v důsledku zvýšené poptávky korporativních klientů po devizových zdrojích s cílem refinancování úvěrů. Na trhu spotřebitelských úvěrů se daná situace projevila zvýšenými náklady na potřebné rezervní prostředky v důsledku určitých ztrát/snížení ziskovosti, jež vznikly rychlým růstem úvěrových portfolií a nemalou závislostí bank na ekonomické situaci v zemi. U mnohých bank se rovněž snížil ukazatel kapitálové přiměřenosti. Problémy začaly vznikat v oblasti devizové likvidity.

Pro další vývoj bankovní finanční sféry bude nutné přijetí řady koordinovaných kroků ze strany vlády a Centrální banky ke kontrole rozpočtových prostředků, zejména na jejich výdajové straně k zabezpečení dlouhodobé stability v oblasti veřejných financí včetně přijetí příslušných legislativních předpisů.

Pojišťovny

Největší pojišťovny a jejich ratingy (stav k 1.1. 2015)

	Název pojišťovny	Rating
1	Sogaz	A++
2	VSK	A++

3	Ingostrach	A-
4	Skupina Renesans	A++
5	Allianz	A++
6	Alfa strachovanije	A++
7	MAKS	A++
8	Uralsib	A++
9	VTB Strachovanije	A++
10	Energogarant	A++

Zdroj: Ministerstvo financí RF a Centrální banka RF

Na ruském pojišťovacím trhu působilo k 1.1.2015 cca 200 více méně funkčních pojišťovacích společností. Z toho je asi 80 větších společností, jež jsou předmětem ratingového hodnocení ruských agentur. Celkový objem kapitálu ruských pojišťovacích společností dosáhl hodnoty 219,9 mld. rublů. Z této částky připadá 33,9 mld. rublů na zahraniční investory. Jejich podíl na ruském pojišťovacím trhu dosahuje cca 15 %. Ještě v roce 2013 podíl zahraničních subjektů činil téměř 20 %. Stejně jako i v bankovním sektoru probíhá průběžně odebírání licencí za porušení pojišťovacího zákona. V roce 2014 bylo odebráno 18 licencí pojišťovacím společnostem.

Podle ruské legislativy nesmí podíl zahraničního kapitálu v tomto sektoru přesáhnout 50 % z celkového kapitálu, toto omezení se netýká jednotlivých společností. Dříve se omezení týkalo hranice 25 %, ale v souvislosti se vstupem Ruska do WTO byla hranice posunuta na uvedených 50 %

1.7. Daňový systém

Stávající daňový systém RF tvoří daně a poplatky federální, regionální, místní, tzv. anulované a zvláštní daňové režimy. Jeho legislativní podoba je publikována v Daňovém kodexu RF. Jedná se o dva federální zákony – Daňový zákoník (kodex), část první ze dne 31. července 1998, č. 146-FZ a Daňový zákoník (kodex), část druhá ze dne 5. srpna 2000, č. 117-FZ – v platném znění.

Federální daně a poplatky

- Daň z přidané hodnoty (18 % a na některé zboží 10 %)
- Akcízy (spotřební daně) – alkohol, výrobky z tabáku, benzín aj. (pohyblivá sazba v závislosti mj. od technické specifikace)
- Daň z příjmu fyzických osob (základní sazba 13 %)
- Daň ze zisků organizací (základní sazba 20 %)
- Daň z těžby nerostných surovin
- Daň z vody
- Platby za právo využívat přírodní bohatství a za využívání vodních biologických zdrojů
- Státní clo

Regionální daně a poplatky

- Daň z majetku organizací

- Dopravní daň
- Daň z hazardních her

Místní daně a poplatky

- Pozemková daň
- Daň z majetku fyzických osob
- Obchodní daň

Anulované daně

- Jednotná sociální daň (zrušena k 1.1. 2010 a nahrazena pojistnými poplatky)

Zvláštní daňové režimy

- Jednotná zemědělská daň
- Zjednodušený daňový systém (účetnictví a výkaznictví pro subjekty malého podnikání, daňové režimy zón volného obchodu a uzavřených administrativních jednotek, režimy koncesních smluv a smluv o dělení produkce aj.)
- Daně z patentů

Pozn. Bližší podrobnosti lze získat na webových stránkách: www.minfin.ru a www.nalog.ru

Hlavní směry daňové politiky

Vládní dokument „Základní směry daňové politiky na rok 2014 a plánované období 2015 a 2016“ určuje priority v daňové oblasti, jenž mj. předpokládá realizaci daňového manévru, který spočívá ve snížení daňového zatížení na práci a kapitál a v jeho zvýšení v části spotřeby včetně drahých nemovitostí a příjmy z renty při těžbě nerostných surovin. S cílem daňových stimulů se předpokládají změny v následujících směrech:

- Podpora investic a rozvoje lidských zdrojů
- Zdokonalení systému zdanění operací s cennými papíry
- Vytvoření zvláštních daňových režimů pro malé a střední podnikání
- Provedení nezbytných daňových úprav u spotřební daně, ve sféře těžby surovin, nemovitostí aj. s cílem zvýšení rozpočtových příjmů
- Optimalizace v oblasti regionálního a místního zdanění
- Další zdokonalení systému daně ze zisku
- Zdokonalení systému daňové administrace
- Přehodnocení systému daňových zvýhodnění

Daňová politika bude perspektivně směřovat k překonání následků ekonomické stagnace a vytvoření podmínek pro nastartování pozitivního tempa ekonomického růstu.

Problematickým s ohledem na probíhající a zvažované daňové úpravy se jeví návrh prezidenta RF z prosince 2014 na zavedení daňového moratoria pro podnikatelskou sféru do roku 2018.

Zdokonalení mezirozpočtových vztahů

V této oblasti se předpokládá dokončení procesu rozdělení rozpočtových kompetencí mezi právníky osobami Ruské federace. Prezident podporuje návrhy vlády týkající se stimulování subjektů Ruské federace a municipalit ke snižování úrovně dotací z federálního rozpočtu. Je třeba také pokračovat v postoupení některých investičních projektů z federální na regionální úroveň s cílem jejich financování z regionálních a místních rozpočtů.

Některé změny v oblasti daní v roce 2014

V průběhu roku 2014 došlo v daňových předpisech mj. k povinnosti předkládat přiznání k DPH prostřednictvím elektronického formuláře bez ohledu na počet zaměstnanců. Dále byla rozšířena odpovědnost za závažné porušení daňové evidence a nepředložení příslušných dokladů nejen na právnické, ale i na fyzické osoby podnikatele. Došlo také ke změně daňového kódu v oblasti podání daňového přiznání. Zvýšila se spotřební daň na alkoholické nápoje, cigarety a některé ropné produkty včetně benzínu. Podstatnou změnou je také zavedení možnosti požadovat informace o bankovních účtech bez zvláštního povolení ze strany bankovních inspektorů.

V období roku 2014 probíhaly v kontextu nutnosti řešení hospodářských problémů země také aktivní diskuse týkající se možných změn v daňové politice jako například zvýšení DPH z 18 na 20 % a event. možnosti zvýšení daně z příjmů pro fyzické osoby ze 13 na 15 %. Došlo k rozhodnutí o zavedení daně z prodeje pro vybrané municipalit (s platností od 1.7. 2015) jako prostředku doplnění regionálních rozpočtů. Současně se zvýšila sazba daně z dividend pro fyzické osoby z 9 na 13 %. V oblasti daní v kontextu offshorových oblastí došlo k některým změnám v oznamovací povinnosti.

Cílem těchto úvah je zvýšení daňového zatížení v podmínkách stagnace a dalšího snížení ekonomického růstu. V praxi by se tak v případě zavedení příslušných opatření jednalo o faktické opuštění vládního kursu stability daní do roku 2018.

Na druhé straně se předpokládá zavedení některých daňových úlev pro subjekty v tzv. oblastech přednostního rozvoje ruského Dálného východu a Sibiře.

2. Zahraniční obchod a investice

Podkapitoly:

- 2.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo
- 2.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU
- 2.3. Komoditní struktura
- 2.4. Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)
- 2.5. Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)
- 2.6. Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

2.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo

Ruský zahraniční obchod, resp. jeho obrat v roce 2014 v porovnání s rokem 2013, poklesl o cca 7 %. Stagnace ruské ekonomiky na hraně recese a pokles cen surovin, které tvoří rozhodující složku ruského vývozu, především pak energetické suroviny, determinovaly zápornou dynamiku zahraničního obchodu. Negativní tendence ve vývoji ruského zahraničního obchodu ve sledovaném období byly dále ovlivněny nepříznivou strukturou ruské ekonomiky, kdy řada odvětví zpracovatelského průmyslu je závislá na dovozu komponentů a dílů a v řadě případů neexistují ruské ekvivalenty příslušné produkce na tuzemském trhu.

Kladné saldo zahraničního obchodu dosáhlo v r. 2014 hodnoty 210,9 mld. USD, což představovalo růst oproti roku 2013 o cca 18 %, a to především díky nárůstu poklesu dovozu.

Ruský vývoz meziročně poklesl o 5,8 %, což v hodnotovém vyjádření představuje 496,9 mld. USD. Snížení vývozu nepomohlo ani oslabení rublu. Pokles světových cen energetických surovin a sankce se rovněž podepsaly na negativním vývoji ruského exportu v roce 2014.

V dovozu bylo zaznamenáno meziroční snížení o 9,2 %, tj. v hodnotovém vyjádření dovoz dosáhl 286 mld. USD. Snížení dovozu bylo způsobeno mj. devalvací tuzemské měny, stagnací spotřebitelské a investiční poptávky a v neposlední řadě i sankcemi uvalenými na Rusko v důsledku anexe Krymu a vývoje událostí na jihovýchodě Ukrajiny.

Vývoj zahraničního obchodu RF v uplynulých pěti letech dokumentuje následující tabulka:

Obchodní bilance - vývoz, dovoz, saldo

	2010	2011	2012	2013	2014
Obrat (Index)	649,2 (131,3)	821,2 (126,5)	837,2 (101,8)	867,6 (100,5)	782,9 (93,0)
Vývoz (Index)	400,4 (132)	516,0 (128,9)	524,7 (101,6)	523,3 (99,1)	496,9 (94,2)
Dovoz (Index)	248,7 (129,7)	305,2 (122,7)	312,5 (102,2)	344,3 (102,6)	286,0 (90,8)
Saldo	151,7	210,8	212,2	93,08	210,9

Zdroj: Údaje Federální celní služby RF (údaje v mld. USD)

2.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Největším zahraničně-obchodním partnerem RF zůstaly i v roce 2014 země EU, jejichž podíl na obratu zahraničního obchodu činil 48,2 %, což znamená nepatrný pokles oproti roku 2013 (49,4 %). Podíl zemí SNS také mírně poklesl na 12,2 % oproti 13,4 % v roce 2013. Podíl zemí APEC naopak vzrostl na 27 % z

24,7 % v roce 2013. Celkový podíl zemí tzv. vzdáleného zahraničí (za hranicemi zemí SNS) dosáhl v roce 2014 podílu 87,7 % (v roce 2013 - 86,4 %).

Podíl zemí Eurasijské hospodářské unie dosáhl 7,1 %.

Hlavní tendencí v teritoriální struktuře zahraničního obchodu v roce 2014 je mírné zvýšení podílu zemí tzv. vzdáleného zahraničí, a to o 1,3 %, zatímco podíl zemí EU poklesl o 1,2 %. Naopak podíl zemí skupiny APEC vzrostl o 2,3 %, zatímco u zemí SNS došlo ke snížení jejich podílu na zahraničním obchodu Ruska o 1,3 %.

V žebříčku největších obchodních partnerů na prvních 10 příčkách došlo v průběhu roku 2014 jen k určitým výměnám v pořadí (Turecko např. odsunulo Japonsko, také Polsko pokleslo na 9. místo z loňského 7. místa). Jinak země jako takové zůstaly v porovnání s rokem 2013 v tomto přehledu beze změny až na jednu výjimku, že Francii v TOP 10 nahradila Velká Británie. (viz. níže).

Česká republika zaujímá podle ruské statistiky za rok 2014 cca 1,3% podíl na zahraničně obchodním obratu RF (tj. cca na stejné úrovni jako v roce 2013 navzdory poklesu vzájemného obratu).

Zahraníční obchod Ruska v teritoriálním členění

	2013			2014		
	Obrat	Vývoz	Dovoz	Obrat	Vývoz	Dovoz
Celkem v mld. USD	865,9	521,6	344,3	782,9	496,9	286,0
Meziroční index	100,3	98,8	102,6	93,0	94,2	90,8
z toho:						
Země vzdáleného zahraničí	738,5	444,1	294,4	687,3	433,4	253,9
Meziroční index	100,8	99,9	102,1	93,0	97,6	86,4
SNS	127,4	77,6	49,8	95,6	63,6	32,0
Meziroční index	97,4	92,7	105,6	75,2	81,9	64,3

Zdroj: celní statistika, www.customs.ru, ministerstvo pro ekonomický rozvoj RF

Hlavní obchodní partneři RF v roce 2014 (top 10) - podle obratu (v mld. USD)

(země vzdáleného zahraničí) a podílu na obchodní výměně s Ruskem

- Čína: 88,4 (11,3 %)
- Nizozemí: 73,2 (9,3 %)
- Německo: 70,1 (8,9 %)
- Itálie: 48,5 (6,2 %)

- Turecko: 33,1 (3,9 %)
- Japonsko: 30,8 (3,8 %)
- USA: 29,2 (3,7 %)
- Jižní Korea: 27,3 (3,5 %)
- Polsko: 23,0 (2,9 %)
- Velká Británie: 19,3 (2,5 %)

2.3. Komoditní struktura

Nehledě na nepříznivý vývoj konjunktury na zahraničních trzích ve vztahu k mnohým vývozním komoditám Ruska i v roce 2014 **v ruském vývozu** tradičně dominovaly palivově-energetické suroviny, jejichž hodnotový objem sice poklesl o 5,9 % oproti roku 2013, ale jejich podíl ve zbožové struktuře vývozu Ruska dosáhl 73,3 % (v roce 2013 – 74,4 %). Podíl kovů a výrobků z nich dosáhl 7,9 % (v roce 2013 – 7,3 %). Vývoz chemické produkce zůstal na úrovni roku 2013 s podílem 5,1 % stejně jako skupiny strojů a zařízení s podílem 3,7 %. Podíl skupiny potravinářských položek a zemědělských surovin se v roce 2014 poněkud zvýšil a to na 3,2 % oproti 2,5 % v roce 2013.

V ruském **dovoze** v roce 2014 největší podíl zaujímaly tradičně výrobky strojírenského charakteru, jejichž podíl se pohyboval cca na úrovni roku 2013 a dosáhl 50,5 % (v roce 2013 50,8 %). Podíl chemické produkce se v porovnání s rokem 2013 rovněž prakticky nezměnil a dosáhl 16,8 % (2013 – 16,6 %). Podíl zemědělské produkce a potravin se pohyboval také více méně na úrovni roku 2013 a dosáhl 13,4 %, přestože se hodnotové objemy snížily cca o 8 % oproti roku 2013. Tato tendence byla zaznamenána také u průmyslové produkce v důsledku měnového vývoje v průběhu roku 2014.

Zdroj: Federální celní služba RF

2.4. Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)

Zóny volného obchodu (ZVO) se v RF začaly objevovat po roce 1990. Většinou šlo nikoliv o výrobní, ale o obchodní zóny. K původnímu záměru – nalákání zahraničních investic – nebyly mimo ustavujícího právního dokumentu v mnoha případech vytvářeny další podmínky pro jejich řádné fungování (absence slibovaných celních úlev). Z tohoto důvodu jsou dnes ZVO prakticky nefunkční.

Ruská vláda s cílem podpory rozvoje zpracovatelských odvětví ekonomiky a dopravní infrastruktury, zdokonalování vysokých technologií, vývoje nových druhů výrobků, rozvoje rekreace a turismu přijala koncem roku 2005 sérií usnesení vytvářejících předpoklady pro zakládání tzv. zvláštních ekonomických zón (ZEZ), tj. území se zvláštním režimem pro podnikatelskou činnost. Zřídily se na 49 let.

Základní cíle ZEZ definuje federální zákon č. 116 – FZ „O zvláštních ekonomických zónách“ z 22.06.2005. Podle tohoto zákona byla řízením ZEZ pověřena Federální agentura RosZEZ. Tento model se však neukázal dostatečně pružným. Proto bylo 5.10. 2009 Nařízením vlády č. 117 rozhodnuto o zjednodušení systému řízení a přechodu z tříúrovňového na dvouúrovňový (OAO „OEZ“ – Ministerstvo ekonomického rozvoje RF). Zmíněná agentura byla zrušena a její funkce byly fakticky předány Ministerstvu ekonomického rozvoje.

Obecně lze konstatovat, že ZEZ svoji funkci v zásadě plní. V uplynulých letech došlo k dalším změnám ve zmíněném federálním zákoně, při kterých byly vzaty v úvahu názory dosavadních i potenciálních rezidentů ZEZ. Počet investorů i celkový objem jimi vložených prostředků však zatím zaostává za očekáváním federální vlády.

V souladu se zmíněným federálním zákonem č. 116 – FZ, včetně následných změn z 3.6. 2006, se v RF mohou zřizovat 4 typy ZEZ: 1/ průmyslově-výrobní (PVZ), 2/ technicko-aplikační (TAZ), 3/ turisticko-rekreační (TRZ) a 4/ logistické (LZ).

Průmyslově-výrobní zóny

(6 zón v roce 2014) - Alabuga (Tatarstán) - výroba automobilových komponentů a speciální petrochemické produkce; Lipeck (Lipecká oblast) - výroba spotřební elektrotechniky, nábytku, autokomponentů, energetického zařízení atd; probíhá výstavba Togliatti (Samarská oblast) -

automobilový průmysl, stavební materiály, spotřební zboží a Titanové doliny (Sverdlovská oblast) – aerokosmický průmysl, letecká technika, mikroelektronika a robotika, Moglino (Pskovská oblast) – železniční, zemědělské a komunální zařízení, bytová technika) Ljudinovo (Kalužská oblast) – zařízení pro lékařství, autokomponenty. Uvažuje se rovněž o výstavbě dalších tří PVZ v Tjumeňské oblasti.

Základní charakteristika PVZ:

- umístění objektů průmyslového charakteru
- plocha zóny – maximálně 20 km²
- investiční projekt musí obsahovat kapitálový vklad v RUB v částce odpovídající min. 3 mil. EUR (v průběhu roku od data podpisu dohody – min. 1 mil. EUR) dle aktuálního kurzu CB RF

Technicko-aplikační zóny

(5 zón v roce 2014) - Dubna (Moskevská oblast) - vývoj jaderných a fyzikálních technologií; Zelenograd (Moskva) - vývoj mikroelektroniky; Sankt Peterburg (Petrohrad) - vývoj informačních technologií; Tomsk (Tomská oblast) - vývoj nových materiálů, Innopolis (Republika Tatarstán) – informační a komunikační technologie, nanotechnologie, biotechnologie, medicínské technologie.

Základní charakteristika TAZ:

- provádění technicko-aplikační (inovační) činnosti
- možnost provozování sofistikované a technicky náročné výroby založené na aplikaci nejnovějších vědecko-výzkumných poznatků
- vytváří se maximálně na 2 částech administrativního celku, s celkovou plochou nepřevyšující 3 km²

Základní legislativní a ekonomicko-provozní aspekty nově zřizovaných PVZ a TAZ:

- ZEZ se zřizují na dobu 49 let
- importované výrobní zařízení není zatěžováno dovozním clem ani DPH (úspora cca 30 %)
- osvobození od majetkové (2,2%) a pozemkové (5 - 10%) daně
- až dvojnásobně rychlejší odpisy výrobního zařízení
- možnost v následujícím roce odepsat 100 % ztráty z hospodaření v předchozím roce
- náklady na výzkum a vývoj mohou být odepsány i v případě neúspěšného výsledku
- úlevy z daně ze zisku (cca 4 %)

Navíc, v případě TAZ se snižuje úhrada tzv. jednotné sociální daně, a to z 22 % na 14 %. Nicméně tyto nemají ze zákona nárok na daňové a celní preference.

Turisticko-rekreační zóny

(4 zóny v roce 2014) – původně vzniklo celkem 7 zón na základě Rozhodnutí Vlády RF z 18.1. 2007, a to v následujících regionech: Severní Kavkaz (6 lyžařských středisek v rámci severokavkazských republik), Stavropolský kraj, Altajský kraj, Republika Altaj, Republika Burjatija, Irkutská oblast a Primorskij kraj. V roce 2014 však byly některé zrušeny a v současné době (září 2014) jsou v RF celkem 4 zóny: Dolina Altaja, Bajkalskaja gavaň, Birjuzovaja Katuň a Vorota Bajkala. Hlavním cílem TRZ je stimulace cestovního ruchu a zkvalitnění pohybu osob a zboží.

Logistické zóny

(2 zóny v roce 2014) - se zřizují na základě Federálního zákona č. 240-FZ z 31.12. 2009 - O změnách Federálního zákona „O zvláštních ekonomických zónách v RF“ s cílem podpory a rozvoje přístavního hospodářství a služeb. S ohledem na dlouhou návratnost vložených investic budou fungovat po dobu 49 let.

LZ mohou být zřizovány v blízkosti významných dopravních uzlů. Na základě zvláštních nařízení vlády byly zřízeny celkem 2. První je na letišti ve městě Uljanovsk a má za hlavní úkol poskytovat služby

spojené s výrobou, opravou a dopravou letecké techniky. Druhá LZ byla zřízena a v námořním přístavu Sovětskaja Gavaň (Chabarovský kraj), spojená s opravou lodí, logistikou, zpracování mořských produktů a přepravou nákladů. V roce 2010 byla vytvořena i ZEZ Murmansk, pro nezáměr potenciálních rezidentů však byla zrušena. Výše minimálního kapitálového vkladu činí na základě stávajícího znění zákona 3–10 mil. EUR podle předmětu činnosti rezidentů.

Kromě výše uvedených zón v RF existují také ZEZ vytvořené na základě samostatných federálních zákonů. Týká se to ZEZ v Magadanské oblasti a ZEZ v Kaliningradské oblasti.

K výše uvedenému je třeba dodat, že aktivní regiony RF založily desítky vlastních ZEZ, ve kterých rezidentům poskytují různé výhody na základě regionální legislativy. Tyto zóny nejsou řízeny Ministerstvem ekonomického rozvoje Ruské federace, ale přímo regionálními orgány. Mezi nejaktivnější regiony v tomto smyslu patří Kalužská oblast, dále pak např. Republika Tatarstán, Novosibirská oblast a další.

2.5. Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

Za první pololetí roku 2014 stoupl čistý odliv kapitálu na 74,6 mld. USD, což je nárůst o 150% ve srovnání se stejným obdobím v roce 2013.

Největší část zahraničního kapitálu plynula v roce 2013 jako obvykle do tzv. ostatních investic, kde se skrývají obchodní úvěry, úvěry mezinárodních úvěrových organizací, vládní úvěry jiných zemí garantované ruskou vládou a další finanční zdroje včetně krátkodobých spekulativních vkladů peněz.

Druh investic v RF (mld. USD)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
přímé	27,0	15,9	13,8	18,4	18,7	26,1	21,7
portfoliové	1,4	0,9	1,1	0,8	1,8	1,1	*
ostatní	75,3	65,1	99,9	171,4	134,1	143,0	*
celkem	103,8	81,9	114,7	190,6	154,6	170,2	*

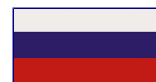
Zdroj: Rosstat, květen 2015

* za rok 2014 nejsou zatím kompletní data k dispozici

Kumulovaný zahraniční kapitál v Rusku dosáhl ke konci roku 2013 celkem 383,1 mld. USD, což je meziročně o 1,3 % více. Mezi rozhodující zahraniční investory patří (v uvedeném pořadí) Kypr, Nizozemí, Lucembursko, Čína, Velká Británie, Německo, Irsko, Francie, USA a Japonsko. Na tyto země připadá více než 83 % všech zahraničních investic v Rusku. Příčinou významné pozice Lucemburska a Kypru mezi zahraničními investory je repatriace ruského kapitálu dříve nakumulovaného v off-shore zónách. Odhaduje se, že zhruba polovina zahraničního kapitálu je ve skutečnosti ruského původu.

Na druhou stranu rostou ruské investice v zahraničí. Aktiva ruských firem činila ke konci roku 2013 celkem 176,4 mld. USD (meziročně o 34,5 % více). Mezi nejaktivnější ruské společnosti v zahraničí patří Lukoil, Gazprom, Severstal, Jevrochim, Norilskij Nikel, AFK Systéma, Sovkomflot, Vimpelkom, TNK-BP, OMZ a Tažmaš.

V prvním pololetí roku 2014 dosáhly přímé zahraniční investice částky 17,2 mld. USD, což je 2,5 krát méně, než za stejné období roku 2013 (42,2 mld. USD). V roce 2014 zaznamenala ruská ekonomika čistý odtok kapitálu ve výši 130 mld. USD.

2.6. Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Mezi kladné stránky ruského investičního klimatu patří:

- rozsáhlost trhu
- tempo růstu ekonomiky (resp. obnovení dynamiky po propadu v roce 2009)
- levná a kvalifikovaná pracovní síla
- makroekonomická stabilita

Naopak, mezi tradičními slabinami lze jmenovat:

- nové geopolitické ambice Ruska
- nejistota politického prostředí s dopady na ekonomiku
- administrativní a byrokratické překážky
- korupce na všech úrovních státní správy
- nezrůvnalost infrastruktury všeho druhu

Neoddiskutovatelnou slabinou je vysoký podíl netržního sektoru v ruské ekonomice, kdy z celkového počtu 70 mil. zaměstnaných pracuje v oblasti přirozených nebo regionálních monopolů (zejména plyn, energie, železnice, komunální hospodářství) 5,5 mil. osob a dalších cca 15 mil. je zaměstnáno v rozpočtové sféře.

Rozporuplná je rovněž snaha o posílení vlivu státu ve všech tzv. strategických podnicích. V této souvislosti byl dne 29.4. 2008 přijat Federální zákon č. 57 – FZ „**O pravidlech uskutečnění zahraničních investic v hospodářských oblastech majících strategický význam pro zabezpečení obrany země a bezpečnosti státu**“. V současné době nicméně dochází k revizi seznamu strategických podniků a snižování jejich počtu v souvislosti s připravovanou privatizací (viz níže), což opět rozšiřuje možnosti pro zahraniční investory. V každém případě ruská vláda láká, přinejmenším verbálně, zahraniční kapitál do ruské ekonomiky.

Ruská vláda v této souvislosti přijímá opatření, která mají pokud možno eliminovat jak administrativní překážky, tak příležitosti ke korupci. Jedním z posledních opatření bylo vytvoření institutu investičního zmocněnce prezidenta RF pro každý federální okruh RF. Tito investiční zmocněnci zahájili činnost v létě 2011 a jejich úkolem je v rámci svých federálních okruhů dohlížet na stav investičního prostředí, komunikovat s investory a pokud možno jim pomáhat s řešením jejich problémů. Ze své činnosti se zodpovídají přímo prezidentu RF. Ruské vedení si rovněž uvědomuje nutnost zlepšit úroveň infrastruktury.

Výše uvedené skutečnosti byly mj. motivem k přijetí nových nástrojů k přilákání zahraničního kapitálu k investicím v RF. Rusko se podle některých expertů pokouší o tzv. asijský model rozvoje jak prostřednictvím rozsáhlé státní podpory tak i za pomoci zahraničního kapitálu (Japonsko v 50. letech, Korea v 60. letech a Čína v současné době). Aktuální investiční mechanismus má následující součásti:

- **Zvláštní ekonomické zóny (ZEZ)**, které mají vytvořit pro investory příznivé klima, omezit byrokratické překážky, zajistit příznivé ekonomické podmínky a pokud možno omezit všudypřítomnou korupci. Postupně byly legislativní cestou zformovány čtyři typy ZEZ (výrobní, vědecko-technologické, turisticko-rekreační a přístavní).
- Investiční fond (IF) státního rozpočtu RF, jeho činnost řídí Ministerstvo ekonomického rozvoje Ruské federace. IF podporuje investice zejména do infrastruktury, s využitím mechanismu PPP, tedy formou poskytnutí státních garancí, spolufinancováním nebo vkladem do základního kapitálu společného podniku. Bližší informace o činnosti IF lze nalézt na webových stránkách [ministerstva](http://www.economy.gov.ru) (www.economy.gov.ru).
- **Koncese**, jejichž poskytování je upraveno zákonem z července 2005 platným od 1.1. 2006, mají zabezpečit přilákání soukromých společností, které by podnikaly ve sféře infrastruktury a služeb. Mohlo by jít např. o budování resp. rekonstrukci objektu s jeho následným využíváním (silnice s mýtným, rozvodná síť apod.). Rozsáhlejší využití této formy v praxi však zatím není známo.
- Důležitou institucí je státní společnost „**Banka rozvoje a vnější ekonomické činnosti**“, (Vněšekonombank - www.veb.ru). Smyslem banky je stimulovat investice a ekonomický růst včetně

podpory zahraničních investic do ruské ekonomiky a podpory ruských investic a vývozu do zahraničí. Do skupiny Vněšekonombank patří i Ruská exportní pojišťovací agentura – EKSAR, jakási obdoba našeho EGAP, která vznikla koncem roku 2011 (www.exiar.ru).

- Kromě výše zmíněných nástrojů v Rusku existují ještě tzv. Národní projekty, Federální investiční programy a Rizikový fond (Venčurnyj fond).

Privatizace významných ruských státních podniků dostala nový impuls koncem roku 2009, kdy byl přijat prováděcí předpis k federálnímu zákonu č. 178-FZ „o privatizaci státního a obecního majetku“. Na základě tohoto prováděcího předpisu bylo vyčleněno asi 700 společností s majetkovou účastí státu, jejichž privatizace měla být zahájena v roce 2010. Přípravy, jejichž garantem je Ministerstvo ekonomického rozvoje a Ministerstvo financí RF, však probíhají velmi pomalu.

Podle posledních plánů má být do roku 2015 prodána více než polovina akcií druhé největší ruské banky – Vněštorgbanky (VTB). Dále se např. počítá s prodejem menších podílů Sberbanky (spořitelny), RusGidro (provozovatel vodních elektráren), RŽD (Ruských železných drah), naftařské společnosti Rosněfť a další. V této souvislosti je však třeba konstatovat, že v rámci širšího vedení RF (vláda, administrativa prezidenta, mocné státní korporace) existuje velmi silná, vlivná a dobře organizovaná opozice nejen vůči konkrétním termínům privatizace (snahy o odklad), ale i vůči myšlence privatizace jako takové. Prozatím se jako nejpravděpodobnější jeví scénář, kdy privatizace sice bude postupně probíhat, nicméně tento proces bude velmi pozvolný a nepřilíš důsledný.

Výše uváděné formy nového investičního mechanismu jsou součástí snahy ruské exekutivy urychlit vstup zahraničního kapitálu do ruské ekonomiky, který by se měl stát jedním z nástrojů jejich strukturálních přeměn, bez nichž je dlouhodobý rozvoj ekonomiky nemožný.

3. Vztahy země s EU

Podkapitoly:

- 3.1. Zastoupení EU v zemi
- 3.2. Obchodní vztahy země s EU
- 3.3. Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

3.1. Zastoupení EU v zemi

V Ruské federaci reprezentuje politiku EU a zastupuje její zájmy standardně **delegace Evropské komise v RF**:

Velvyslanec: Vygaudas Ušackas

Vedoucí ekonomického úseku: Andra Koke

Adresa: Kadashevskaya nab. 14/1, 119017, Moskva

Kontakty: Delegation-Russia@eeas.europa.eu, +7 (495) 721 20 00

Internetový odkaz: www.eeas.europa.eu/delegations/russia/index_en.htm

V Rusku působí též řada zájmových a lobbistických skupin, z nichž nejvýznamější je organizace Asociace evropského byznysu (Association of European Business, AEB) se sídlem v Moskvě. Její členskou základnu v současné době tvoří více než 600 společností z členských zemí EU a EFTA. Členy asociace je také několik významných společností z Ruska, Spojených států, Japonska a dalších zemí. Hlavním posláním AEB je zastupovat a prosazovat zájmy evropských společností podnikajících v Ruské federaci, resp. podnikajících s Ruskou federací. Členy AEB jsou v současné době také čtyři české firmy. Jako národní zástupce ČR je aktuálně v AEB nominován Jiří Štěrba, partner právnické společnosti BBH Legal v Rusku (podrobnější informace k AEB na www.aebrus.ru/).

3.2. Obchodní vztahy země s EU

Obchodní vztahy mezi EU a RF byly v roce 2014 poznamenány stagnací ruské ekonomiky a dopady sankčních opatření na obou stranách.

Sankce a protisankce zasáhly ekonomiku v zásadě třemi hlavními způsoby:

1. v důsledku zvýšené volatility na zahraničních devizových trzích a výrazné deprecie národní měny – během roku 2014 došlo cca k 40 % devalvaci rublu;
2. omezeným přístupem Ruska na mezinárodní finanční trhy;
3. zvyšující se nedůvěrou domácího podnikatelského sektoru a spotřebitelů v budoucí vyhlídce ekonomického růstu, což posílilo pokračující trend poklesu spotřeby a investic.

EU si i nadále uchovala pozici hlavního zahraničního obchodního partnera RF. Z pohledu EU je Rusko jejím 3. největším obchodním partnerem.

Obchodní výměna EU s Ruskou federací v letech 2010–14 (mld. EUR)

	2010	2011	2012	2013	2014	2014/2013 (+/-)
Vývoz EU	86,3	108,6	123,4	119,5	103,2	86,3
Dovoz EU	162,1	201,3	215,1	206,9	181,8	87,8
Obrat	248,4	309,9	338,5	323,4	285,0	88,1

Saldo	-75,8	-92,7	-91,7	-87,5	-78,5	-
-------	-------	-------	-------	-------	-------	---

Zdroj: Eurostat, duben 2015

Celkově došlo v obchodní výměně mezi EU a RF v roce 2014 k poklesu oproti předchozímu roku, a to v důsledku zmíněné stagnace ruské ekonomiky a sankčních opatření. V roce 2014 poklesl vývoz EU do RF na 103,2 mld. EUR (z 119,5 mld. EUR v r. 2013). Dovoz EU z Ruska v roce 2014 činil 181,8 mld. EUR (206,9 mld. EUR v roce 2013).

Vzhledem k tomu, že členské země EU začaly aktivně pracovat na diversifikaci svých energetických zdrojů, je pravděpodobné, že se bude vzájemné obchodní výměny i nadále snižovat. V roce 2014 dovoz paliv z RF do EU činil 142,7 mld. EUR (166,3 mld. EUR v roce 2013). Pokles byl patrný také u vývozu evropského zboží do RF.

Hlavními vývozními položkami EU do RF zůstaly tradičně stroje, strojní zařízení, dopravní prostředky, produkce chemického průmyslu a léky. Výrazný pokles byl v roce 2014 zaznamenán v oblasti zemědělských a potravinářských produktů a to kvůli aplikovanému embargu na dovoz těchto položek ze strany RF. Opačným směrem putovala především ropa, ropné produkty, zemní plyn a další nerostné suroviny.

V roce 2014 byla ještě realizována řada již dříve uzavřených kontraktů. V roce 2015 ale vzájemná obchodní výměna EU s Ruskem ještě výrazněji poklesne (řádově až o desítky procent).

3.3. Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

Hlavním grantovým nástrojem EU vůči Ruské Federaci je program „European Neighbourhood and Partnership Instrument“, v jehož rámci existuje řada nástrojů na podporu rozvoje různých sfér společnosti a ekonomiky.

Mezi hlavní oblasti podpory ze strany EU patří následující nástroje:

- European Instrument for Democracy & Human Rights (EIDHR)
- Nuclear Safety Cooperation Instrument (NSCI)
- Environment and Sustainable Management of Natural Resources Including Energy
- Non-state Actors and Local Authorities in Development
- Food Security
- Migration and Asylum
- Investing in People
- Instrument for Stability
- Speciálním programem na rozvoj infrastruktury je NIF (The Neighbourhood Investment Facility)

Více o jednotlivých nástrojích na [webu ENPI](#).

V oblasti ekonomiky existuje také program Aid for Trade, jehož prostředky jsou určeny např. na obchodní politiku a regulaci, rozvoj obchodu, rozvoj potřebné infrastruktury, výstavbu produkčních kapacit a další oblasti svázané z obchodem.

Rusko může také dle platných pravidel využívat pomoci Evropské investiční banky a Evropské banky pro obnovu a rozvoj (ta v reakci na vývoj na Ukrajině ale v roce 2014 dočasně zmrazila nové investiční programy v Rusku).

4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

Podkapitoly:

- 4.1. [Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let](#)
- 4.2. [10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu](#)
- 4.3. [Vzájemná výměna v oblasti služeb](#)
- 4.4. [České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce](#)
- 4.5. [Smluvní základna mezi oběma státy](#)
- 4.6. [Zahraniční rozvojová spolupráce](#)

4.1. Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let

Vývoj obchodní výměny mezi ČR a RF (údaje dle celní statistiky ČR v mil. USD)

	2010	2011	2012	2013	2014	2014/2013 (+/-)
Vývoz ČR	3 535,4	5 220,3	6 035,3	5 942,8	5 455,0	-8,2 %
Dovoz ČR	6 822,0	8 102,9	7 934,7	7 774,1	6 255,2	-19,5 %
Obrat	10 357,4	13 323,1	13 970,0	13 716,9	11 710,2	-14,6 %
Saldo OB	-3 286,6	-2 882,6	-1 899,4	-1 831,2	-800,2	-

Zdroj: Český statistický úřad, květen 2015

V roce 2014 zahraniční obchod ČR s Ruskem po úspěšných třech letech oslabil. Český vývoz do Ruska klesl meziročně o 8,2 % (z 5,9 mil USD na 5,4 mil. USD) a český dovoz z Ruska se propadl o 19,5 % (z 7,7 mil USD na 6,2 mil USD). Celkově se vzájemný obchod snížil o 14,6 % (z 13,7 mil USD na 11,7 mil USD). V důsledku většího poklesu dovozu pokračuje trend snižování dlouhodobě záporného salda pro ČR.

Rusko se v roce 2014 umístilo na 8. místě v pořadí zemí, do kterých ČR vyváží. V dovozu do ČR Rusko zaujímá 6. místo. V roce 2014 se snížil podíl Ruska na celkovém vývozu ČR, a to na 1,9 % (v roce 2013 to bylo 3,1 %).

Příčiny poklesu vzájemného obchodu ČR s Ruskem v roce 2014 byly především způsobeny stagnací ruské ekonomiky a v druhé polovině roku také dopady ekonomických sankcí.

4.2. 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu

Český export v r. 2014 (klasifikace zboží dle SITC 3/) (5 455 348 000 USD*)

Třída	Název zboží	USD (tis.)
542	Léčiva (vč. léčiv veterinárních)	166 833
731	Stroje kovoobráběcí třískové	130 545

741	Zařízení k ohřevu a chlazení a jejich díly jn.	167 866
747	Kohouty, ventily aj. armatury pro potrubí, kotle ap.	109 073
752	Zařízení k automat. zpracování dat, jednotky periferní	516 835
778	Přístroje elektrické jiné (baterie, žárovky ap.)	159 052
781	Automobily osobní aj. vozidla pro dopravu osob	742 561
784	Díly a příslušenství vozidel motorových	493 777
894	Kočárky dětské, hračky, hry a potřeby sportovní	179 975
898	Nástroje hudební, díly, příslušenství, desky, pásky ap.	117 097

Zdroj: ČSÚ, květen 2015

Český import v r. 2014 (klasifikace zboží dle SITC 3/) (6 255 334 000 USD*)

Třída	Název zboží	USD (tis.)
232	Kaučuk syntetický, regenerovaný, odpad, úlomky	91 787
281	Ruda železná a koncentráty	136 008
333	Oleje ropné, oleje z nerostů živých surové (ropa)	3 063 266
343	Plyn zemní, případně zkapalněný	1 910 128
512	Alkoholy, fenoly, fenolalkoholy a jejich deriváty	54 147
522	Prvky, kysličníky anorganické chemické, soli halové	149 628
625	Pneumatiky pryžové a duše	81 661

671	Železo surové, houbovité, zrcadlovina, feroslitiny ap.	40 696
684	Hliník	156 448
718	Zařízení ostatní k výrobě elektrického proudu a díly	136 889

Zdroj: ČSÚ, květen 2015 (x/ SITC = Standard International Trade Classification)

V českém **vývozu** převládaly ve sledovaném období následující položky podle nomenklatury SITC (2): silniční vozidla (v hodnotě 1 264 515 tis. USD), stroje a zařízení všeobecně užívané v průmyslu (v hodnotě 565 246 tis USD), kancelářské stroje a zařízení k automatickému zpracování dat (v hodnotě 557 388 tis USD) a elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče (v hodnotě 382 710 tis. USD).

V **dovozu** dominovala ropa (v hodnotě 3 079 254 tis. USD) a zemní plyn (v hodnotě 1 910 128 tis. USD); z ostatních položek pak zejména neželezné kovy (v hodnotě 213 440 tis. USD), stroje a zařízení k výrobě energie (v hodnotě 152 471 tis. USD).

Zpomalení vzájemného obchodu, ke kterému došlo v r. 2014, se týká prakticky všech položek. Struktura položek u dovozu i vývozu zůstává obdobná jako v r. 2013. Za snižováním bilaterálního obchodu stojí kromě uvalených sankcí na Rusko také ruská finanční krize.

4.3. Vzájemná výměna v oblasti služeb

Vývoj výměny služeb mezi ČR a RF

	Dovoz ČR	Vývoz ČR	Obrat	Saldo
2004	99,9	439,9	539,8	340,0
2005	133,0	472,2	605,2	339,2
2006	164,1	463,5	627,6	299,4
2007	246,2	624,2	870,4	378,0
2008	287,8	875,7	1 163,5	587,9
2009	242,2	699,6	941,8	457,4
2010	498,3	969,1	1 467,4	470,8
2011	655,2	1 381,0	2 036,2	725,9
2012	962,7	1 760,3	2 723,0	797,6
2013	1 210,5	2 330,1	3 540,7	1 119,5

2014	1 126,9	2 170,7	3 297,7	1 043,8
------	---------	---------	---------	---------

Zdroj: CBR, květen 2015
v mil. USD

V roce 2014 se podíl ČR v obchodním obratu Ruské federace se službami se dle ruských statistických údajů snížil. ČR poskytla RF služby v objemu 2170,7 mil USD a RF poskytlo českým subjektům služby v hodnotě 1126,9 mil USD. Na rozdíl od zboží výměny zůstává vzájemná bilance obchodu službami výrazně aktivní ve prospěch ČR (objem ruských služeb vyvezených do ČR je nižší než objem služeb dovezených z ČR). Ve vzájemném obratu převažuje drobný pokles, ale pozitivní trend z posledních let lze i nadále očekávat.

Struktura exportu a importu služeb, nejvíce vyvážené a dovážené služby

Z hlediska struktury vzájemné výměny služeb mají dlouhodobě největší význam služby spojené s cestovním ruchem a služby dopravní. Mezi ostatní přijímané a poskytované služby patří služby z oblasti spojů, stavebnictví, IT, služby pojišťovací a finanční, ostatní služby obchodní povahy a další.

České firmy působící v oblasti služeb, vyhodnocení zájmu českých poskytovatelů služeb o teritorium.

Jednou z klíčových českých firem pro vzájemný obchod službami je společnost ČSA, která v současné době nabízí až 34 letů týdně do RF a zpět, což zajišťuje dopravu ruských turistů a tím vytváří podmínky pro další české poskytovatele služeb. Přitom nejde jen o spojení mezi Prahou a Moskvou (3x denně) – v současné době nabízí tato společnost lety do Petrohradu, Rostova, Jekatěrinburgu a Samary. Rovněž poskytuje spojení Karlovy Vary – Moskva (3x týdně) a Karlovy Vary - Petrohrad (1x týdně). V roce 2014 došlo ke snížení počtu letů do Ruské federace o polovinu. Zrušila se i přímá linka do Nižního Novgorodu.

Převážná část českých poskytovatelů služeb operuje na zdejším trhu samostatně, resp. prostřednictvím místních partnerů (společnosti v oblasti stavebnictví, cestovního ruchu, dopravy, IT a atd.). Se žádostí o radu se na ZÚ Moskva obrací zpravidla „nováčci“, kteří na ruském trhu teprve začínají a neznají veškerá specifika této relace. V posledních letech lze pozorovat zvýšený zájem českých operátorů o poskytování finančních a právních služeb, či služeb v oblasti IT a telekomunikací. V současné době v Moskvě působí tři české právní kanceláře.

Vyhodnocení poptávky po českých službách

Z dostupných statistických informací a rovněž dotazů, žádostí a požadavků českých i ruských firem však lze vysledovat, že zájem ruských klientů o české služby se v posledních letech stagnuje. Navíc dochází ke stále větší diverzifikaci poskytovaných služeb ve prospěch sofistikovaných produktů, jako jsou finanční, právní, zprostředkovatelské služby, zpracovávání projektové dokumentace aj. Svědčí o tom i např. aktivity českých firem specializovaných na právní, daňové či finanční poradenství. Některé takové firmy v posledních letech založily své pobočky na území RF a svoji přítomnost neustále rozšiřují. Růst českého vývozu služeb tak není tažen pouze cestovním ruchem, ale je dán i stále se prohlubující spoluprací mezi českými a ruskými podnikatelskými subjekty.

Překážky a bariéry bránící českým poskytovatelům služeb proniknout na trh

Největší překážkou na trhu služeb RF jsou zejména existující administrativní bariéry, kam lze zařadit:

- zdlouhavost a neprůhlednost procedur pro zakládání filiálek, dceřiných společností atd.;
- měnící se legislativa upravující pravidla podnikání a působení zahraničních firem v zemi;
- nutnost pracovních povolení pro cizince; certifikace řady činností a produktů;
- průtahy při vyřizování různých povolení či certifikátů;
- používání pololegálních či přímo nelegálních schémat činnosti místními firmami, což někdy značně znevýhodňuje zahraniční firmy, jež tyto praktiky obvykle odmítají

- omezení přístupu zahraničních subjektů do vybraných odvětví ruské ekonomiky (tzv. strategické obory);
- vypisování tendrů „na míru“, oficiální i neoficiální preference místním dodavatelům;
- nedostatek spolehlivých zástupců z řad občanů RF, vysoká fluktuace místních manažerů (hlavně v Moskvě), kteří často vykazují nízkou efektivitu práce (zejména nedostatek iniciativy) a mají navíc přehnané finanční požadavky;
- nutnost trvalého (dlouhodobého) působení na ruském trhu;
- obvykle nezbytná fyzická přítomnost českého zástupce na místě (nelze řídit telefonem, resp. faxem), což je velmi nákladné.

Na druhou stranu je třeba bohužel konstatovat, že někteří čeští manažeři nemají dostatečné znalosti „specifik“ ruského trhu, podceňují jeho odlišnosti, mají tendence „učit“ klienty, jak jednat a podnikat, a mnohdy ani neskrývají své předsudky vůči této zemi. V takových případech jsou vyhlídky na úspěšné etablování se na ruském trhu zcela mizivé.

Perspektivy českých firem v oblasti služeb

S ohledem na stávající a očekávaný vývoj ekonomiky RF a s přihlédnutím ke struktuře exportních možností ČR se jako nejperspektivnější pro české exportéry jeví tyto sektory služeb:

- výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody (výroba a rozvod elektřiny, plynu a tepelné energie; shromažďování, úprava a rozvod vody);
- stavebnictví;
- maloobchod, velkoobchod a opravárenství (obchod, opravy a údržba motorových vozidel);
- IT, ICT a telekomunikace;
- podnikatelské činnosti (pronájem strojů a přístrojů bez obsluhy; pronájem výrobků pro osobní potřebu i pro potřeby podnikání; výzkum a vývoj; poradenství v oblasti podnikání a řízení; činnosti v oblasti řízení holdingových společností);
- ostatní veřejné, sociální a osobní služby (čištění odpadních vod a zpracovávání odpadů).

4.4. České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

Podle ruských zdrojů (údaje EMISSu – fedstat.ru) činil ke konci roku 2013 kumulovaný objem českých investic v RF 1402,6 mil. USD, z toho 158,6 mil. USD (11,3 %) tvořily přímé zahraniční investice. Zbytek připadl na ostatní investice – 1382,3 mil. USD (89,6 %) a portfoliové investice – 3,5 mil. USD (0,2 %).

Pokud jde o skladbu, největší kumulovaný objem představovaly v roce 2013 investice do zpracovatelských odvětví průmyslu – 1091,9 mil. USD a metalurgie – 231,2 mil. USD. Některé jednotlivé položky ruské statistické nomenklatury se mírně překrývají.

České investice směřují především do **zpracovatelských odvětví průmyslu** (78 %), dále pak do **finančního sektoru** a **metalurgie**. V roce 2013 bylo z ČR do RF nejvíce investováno do zpracovatelských odvětví průmyslu (96 %), z čehož nejvíce odvětví zpracování energie a vody a produkce dopravních prostředků a strojů. Na rozdíl od předcházejících let již tolik neláká finanční sektor.

Mezi nejperspektivnější obory pro investice patří kromě tradičních palivo-energetických a dřevozpracujících odvětví finanční sektor, stavebnictví, sektor služeb, obalový průmysl, cestovní ruch, masová výroba spotřebního a potravinářského zboží.

Dle údajů ruské centrální banky dosáhly české přímé investice v Rusku v prvním kvartálu roku 2014 celkem 3 mil. USD.

Pozn.: Údaje za rok 2014 budou v ČNB publikovány v odpovídajícím termínu zpracování, tj. cca v březnu 2016.

Tabulka významných českých investorů a vývozců investičních celků do Ruské federace

Společnost	Obor	Významné investiční případy
Škoda Auto	výroba automobilů a jejich komponentů	založení výrobního závodu v Kaluze společně se společností VW Group (1,3 mld. EUR), závod v Nižním Novgorodě spolu s GAZ
PPF (Home Credit)	bankovní, finanční a pojišťovací služby, portfoliové investice do různých společností	založení OOO Home Credit & Finance Bank, majetková účast ve společnostech Polymetal, Eldorado, RAV Agro-Pro, PPF Strachovaniye žizni
PPF Real Estate Russia	developerství, stavebnictví, operace s nemovitostmi	Comcity – kancelářský park na okraji Moskvy (430 tis. m ²) TRC – M5 Moll – obchodní a zábavné centrum, Rjazaň TRC Jarmarka – obchodní centrum, Astrachaň Mitino Park – obchodní a sportovně zábavní centrum, Moskva Južnye varota – výrobní komplex, Moskevská oblast, Trilogy Park Tomilino, Moskevská oblast
Hamé	výroba trvanlivých a chlazených potravin	založení výrobního závodu Bogoljubovo (Vladimirská oblast)
Škoda Holding	strojírenství, výroba dopravních prostředků, energetika	majetková účast ve společnosti Sibelektroprivod (Novosibirsk)
Alta	dodávky investičních celků především z oblasti strojírenství, metalurgie a energetiky	dodávka válcovací tratě do MMK (Magnitogorského metalurgického kombinátu) společně s PSG International (850 mil. USD); Dodávky průmyslového zařízení a technologického vybavení pro koncern Uralvagonzavod (Nižnij Tagil, Sverdlovská oblast – včetně dosud neuskutečněných dodávek až 1 mld. EUR); válcovací linka v Ašinském metalurgickém závodě (330 mil. EUR); dodávka techniky do Jelisenvarského kombinátu (25 mil. EUR); majetková účast ve společnosti Atomnasos
PSG International	dodávky investičních celků ve stavebnictví, energetice a petrochemii	generální dodavatel v rámci montáže paroplynových elektráren Krasavino (90 mil. EUR), Polyarnaya (210

		mil. EUR) a Kurgan (8,5 mld. Kč), generální dodavatel při stavbě řady obchodních a administrativních objektů
Moravské naftové doly	těžba ropy a zemního plynu	100% vlastníků společnosti Saratovneftedobycha a Belisar, vlastníků ropného terminálu Oktjabrskij
PSJ	obchodně administrativní, průmyslová i bytová výstavba	výstavba obchodních center v Rjazani (120 mil. EUR), Soči (52 mil. EUR), výstavba multifunkčního komplexu v Kazani (32 mil. EUR), výstavba závodu Kalívala na výrobu OSB desek (3,8 mld. CZK)
Chemoprojekt	dodávky investičních celků v oblasti chemického průmyslu	zřízení nové výrobní jednotky na výrobu kyseliny dusičné, jednotky na výrobu amoniaku a jednotky na výrobu amonitrátu pro závod J.M. Sverdlova, Dzeržinsk (200 mil. EUR), výrobní jednotky na výrobu čpavku ve městě Kingisepp (30 mil. EUR)
Farmtec	výstavba moderních zemědělských farem na klíč	projekt výstavby mléčné farmy na klíč včetně dodávky plemenného skotu pro firmu Alikor Trede Samarská oblast (89 mil. EUR); dodávka závodu na zpracování mléka pro ruskou společnost Agrofirma Bayramgul, Učalinský rajón, (3,9 mil. EUR), KFCH Artemida, Baškortostán
Favea	rekonstrukce a dodávky vybavení pro farmaceutická a zdravotnická zařízení	výstavba provozu na výrobu farmaceutických mastí a dále se připravuje projekt výstavby provozu na výrobu léčivých přípravků v ampulích, vše pro společnost Tatchimfarmpreparaty, Kazaň (10 mil. EUR), výstavba výrobního gelů v OAO Nižfarm (206 mil. RUR)
Sitel	výroba a prodej technologií a prvků pro výstavbu tras a kabelovodů	majetková účast ve společnosti Voronež-Plast
Koh-i-noor	výroba psacích a kancelářských potřeb	podíl ve společnosti Sibirskij karandašnyj zavod, vytvoření dceřinných společností Koh-i-noor Tomsk a STYL +

AGC Flat Glass Czech	výroba plochého skla	Investice do Sklářského závodu v Klinu (150 mil. USD)
Unistav	obchodně administrativní, průmyslová i bytová výstavba	Výstavba farmaceutického komplexu Rafarma v Těrbuně (900 mil. CZK)

Další české investice:

- **PePa Pardubice a Mercia Chrudim** – společný podnik **KaPePa** v Kaluze s ruskou společností **Agraria Holding** – výroba cukrovinek;
- **Dakon** – společný podnik **Dakon-Krasnodar** s ruskou společností **Stantechmontáž** – výroba zařízení pro vytápění, ohřev a přívod vody pro různé druhy objektů;
- **Zlín Aircraft** (dříve Moravan) – v roce 2001 založil společný podnik **ARB Moravan** v Togliatti. Firma dodává bezpečnostní pásy a jejich součásti většině ruských automobilek, jako je UAZ, Kamaz, AvtoVaz a další;
- **SORED Zlín** – v r. 2011 údajně založen společný podnik Remo v Rybinsku (Jaroslavská oblast) s OAO NPO Saturn a Stankoimport. Podnik se zabývá revitalizací a modernizací výrobních linek a zařízení;
- **CEGELEC Praha** – podíl na modernizaci tramvají v Moskvě a dalších Ruských městech;
- **Bauer-technics** – výstavba a rekonstrukce řady zemědělských objektů (Kaliningradská oblast, St. Peterburg a další);
- **MPS Gradior** – dodávka potrubních uložení pro formu Tatneft.

4.5. Smluvní základna mezi oběma státy

Dnem 2.12.1997 vstoupil v platnost Protokol o inventarizaci smluvní základny. Ve vztazích mezi ČR a RF byla potvrzena platnost 49 smluv, které byly sjednány právními předchůdci ČR a RF.

Politická oblast

Název	Místo a datum podpisu
Smlouva mezi Českou republikou a Ruskou federací o přátelských vztazích a spolupráci	Praha, 26. srpna 1993
Protokol o konzultacích mezi Ministerstvem zahraničních věcí České republiky a Ministerstvem zahraničních věcí Ruské federace	Moskva, 26. března 1993
Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Ruské federace o spolupráci v oblasti kultury, vědy a školství	Moskva, 5. března 1996
Protokol mezi vládou ČR a RF o inventarizaci smluvně-právní základny a platnosti dvoustranných smluv a dohod ve vztazích mezi ČR a RF	Moskva, 18.7. 1997
Dohoda mezi vládou ČR a vládou RF o statutu vojenských hrobů	Moskva, 15.4. 1999

Dohoda mezi vládou ČR a vládou RF o odvracení nebezpečné vojenské činnosti	Praha, 9.10. 2001
Dohoda mezi vládou ČR a vládou RF o vojensko-technické spolupráci	Praha, 9.10. 2001
Ujednání mezi MŠMT ČR a MŠ RF o spolupráci v oblasti školství a vědy na léta 2001–2004	Praha, 9.10. 2001
Program spolupráce mezi MK ČR a MK RF na období 2002–2004	Moskva, 16.4. 2002
Ujednání mezi MO ČR a MO RF o spolupráci	Moskva, 16.4. 2002
Program spolupráce mezi MK ČR a Ministerstvem kultury a hromadných sdělovacích prostředků RF na léta 2007 – 2009 (automaticky prodloužena do uzavření nové smlouvy, případně do jejího vypovězení)	Moskva, 27.4. 2007
Smlouva mezi Českou republikou a Ruskou federací o sociálním zabezpečení (platnost od 1.11.2014)	Moskva, 8.12. 2011

Konzulární oblast

Pro Ruskou federaci ve vztazích s Českou republikou zůstávají i nadále v platnosti smlouvy a dohody uzavřené mezi ČSSR a SSSR. Z hlediska konzulární agendy jsou to:

Název	Místo a datum podpisu
Konzulární úmluva mezi ČSSR a SSSR	č.143/1973 Sb.
Smlouva mezi ČSSR a SSSR o právní pomoci a právních vztazích ve věcech občanských, rodinných a trestních	č.95/1983 Sb.

4.6. Zahraniční rozvojová spolupráce

Ruská federace nepatří podle platné Koncepce ZRS ČR 2010-2017 mezi prioritní ani projektové země zahraniční rozvojové spolupráce ČR. V roce 2014 tak nebyla v Ruské federaci žádná česká rozvojová aktivita. V tomto ohledu se neočekává žádná změna do roku 2017.

Problematika rozvojové pomoci není po právní stránce v RF uceleně upravena. Právní definice termínu oficiální rozvojová pomoc (Official Development Assistance, ODA) neexistuje, ačkoliv tento termín je v mezinárodních dohodách a souvisejících dokumentech používán.

Poskytování rozvojové pomoci náleží do působnosti Ministerstva zahraničních věcí RF (www.mid.ru), Ministerstva financí RF (www.minfin.ru) a Ministerstva ekonomického rozvoje RF (www.economy.gov.ru). Záležitosti vnitrostátní i zahraniční humanitární pomoci spravuje Ministerstvo pro civilní obranu,

mimořádné situace a likvidaci následků živelných pohrom RF (www.mchs.gov.ru), respektive Agentura EMERKOM (www.emercom.ru), která je humanitární agenturou.

Prioritními oblastmi jsou vzdělání, zdravotnictví a energetika a RF počítá s poskytováním pomoci v rámci dohod G8 i v dalších letech.

5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

Podkapitoly:

- 5.1. [Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty](#)
- 5.2. [Kalendář akcí](#)

5.1. Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

ZÚ Moskva ve spolupráci s Generálním konzulátem ČR v Sankt Petěrburku a Generálním konzulátem ČR v Jekatěrinburku zpracovalo svůj příspěvek do **mapy globálních oborových příležitostí** pro české exportéry, který průběžně aktualizuje.

Perspektivní obory pro export do Ruska

V Rusku jsou identifikovány následující příležitosti:

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti	
Potravinářský průmysl	0201,0203,0207 Maso a droby požitelné 0401, 0403, 0405, 0406 Mléko vejce med, výrobky jedlé živočišného původu 2201-2204 Nápoje tekutiny lihové ocet (vč. piva aj alkoholických nápojů)1210 Šišťice chmelové čerstvé sušené apod. lupulin	1704 Cukrovinky bez kaka 1806 Čokoláda přípravky potravin ostatní s kakaem 1601 Uzenky salámy apod. výrobky z masa drobů krve 8432, 8436, 8438 Reaktory kotle přístroje nástroje mechanické
Železniční doprava	7302 Materiál pro stavbu tratí železnic tramvaj	8601-8608 Lokomotivy vozy zařízení dopravní mechanická
Turbíny, generátory, erpadla, kotle energetika)	7311 Nádoby tlakové pro plyn z železa oceli 8503 Části motorů elektrických generátorů soustrojí apod. 8402, 8406, 8413, 8414 Reaktory kotle přístroje nástroje mechanické	7321 Kamna kotle vařiče z železa oceli 8504 Transformátory el měniče statické indukty Turbíny generátory čerpadla kotle řídicí systémy pro energetický průmysl
Letecký průmysl	8526 Přístroje radiolokační apod. radiové pro řízení dálkové 8801, 8802, 8803, 8805 Letadla kosmické lodě jejich součásti části	Navigační zařízení aj. přístroje elektronické IT Malá a střední letadla do 9, 12, 18 pasažérů, Ultralights,
Veřejná doprava	8548 Části elektrických strojů přístrojů 8702 Vozidla motorová pro dop veřejnou osobní	8708 Části součásti vozidel motor osob Autobusy trolejbusy tramvaje a veškeré komponenty pro výrobu těchto vozidel

Stroje k obrábění, zpracování, úpravě materiálů	8419 Stroje ke zpracování materiálů změnou teplot 8407 Motory píst zážehové spalovací vratné rotační 8479 Stroje mechanické s vlastní individuální funkcí 8457 Centra obráběcí stroje obráběcí stavebnicové 8458 Soustruhy pro obrábění kovů	8459 Stroje obráběcí pro vrtání frézování řezání apod. 8438 Stroje pro průmyslovou přípravu výrobu potravin aj. 8462,8463 Stroje tvářecí k opracování kovů 8465 Stroje obráběcí na zpracování dřeva korku apod. 8415 Stroje přístroje klimatizační
Vodní a odpadové hospodářství	8414 Čerpadla vývěvy vzduchové kompresory apod. 8421 Odstředivky přístroje k filtrování čištění Čističky odpadních vod	Zařízení k filtrování vody na chemickém, UV, biologickém a jiných principech Technologie pro výstavbu a údržbu kanalizací aj odpadové infrastruktury

Při snaze exportovat české zboží na ruský trh musí exportéři počítat se zvýšeným tlakem na lokalizaci a zesíleným požadavkem na zajištění exportního financování. Dále pak z větší nestabilitou investičního prostředí, vyšší mírou korupce a nižší vymahatelností práva, než jsou zvyklí z ČR.

Aktuální sektorové příležitosti pro Rusko

Další oborové příležitosti pro všechny země naleznete v [Mapě oborových příležitostí na portálu BusinessInfo.cz \(www.businessinfo.cz/mop\)](#).

5.2. Kalendář akcí

V RF probíhá nepřehledné množství akcí určených pro podnikatele a firmy. Velkou část z nich pořádají i státní instituce a organizace. Jak MZV, MPO, další resorty, tak i ZÚ v Moskvě, Petrohradě a Jekatěrinburgu, specializované vládní agentury samostatně nebo společně či ve spolupráci s finančními institucemi, komorami, svazy, asociacemi a dalšími partnery organizují řadu akcí určených pro širokou podnikatelskou veřejnost.

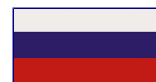
ZÚ připravuje v průběhu roku především akce na podporu českého exportu, které vycházejí ze zpracované mapy oborových příležitostí pro dané teritorium a identifikovaných prioritních sektorů pro český export.

Mezi tyto akce patří např. projekty ekonomické diplomacie, podnikatelské mise a oborové prezentace. Zároveň se ZÚ ve spolupráci s generálními konzuláty a pobočkami agentury CzechTrade v Petrohradu a Jekatěrinburku soustřeďuje na posilování spolupráce s vybranými ruskými regiony.

Sektorová spolupráce je také předmětem pravidelných jednání cca 15 pracovních skupin v rámci Mezivládní komise ČR-RF. Činnost jednotlivých pracovních skupin je však v současné době dosti omezena, a to ať již z důvodu sankcí, či jiných logistických a technických důvodů.

Akce pro české podnikatele v roce 2015 mimo rámec oficiálních akcí pořádaných z ústředí:

- 4. 2. Moskva: seminář k celní problematice v rámci Eurasijské hospodářské unie,
- 10.-12. 3. Rostovská oblast: podnikatelská mise,
- 16. 3. Moskva: prezentace českých IT společností pro ruské partnery,
- 21. 4. Moskva: prezentace Tulské oblasti pro české podnikatele,
- 27.-29. 5. Nižnij Novgorod: podnikatelská mise (projekt ekonomické diplomacie – ED),
- 2.-5. 6. Irkutsk: podnikatelská mise (projekt ED),
- 8.-10. 7. Jekatěrinburg: Česko-Ruské business fórum (projekt ED),

-
- 1. pol. října Moskva: prezentace českých výrobců letecké techniky pro ruské partnery (ED),
 - říjen, Moskva: prezentace vybrané oblasti RF pro české podnikatele.

Přehled hlavních akcí pro české výrobce a podnikatele v Rusku pro rok 2015 je uveden v kapitole 6.4.

6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- 6.1. [Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej](#)
- 6.2. [Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu](#)
- 6.3. [Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku](#)
- 6.4. [Požadavky na propagaci, marketing, reklamu \(využití HSP\), významné veletrhy a výstavy v teritoriu](#)
- 6.5. [Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)
- 6.6. [Trh veřejných zakázek](#)
- 6.7. [Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka](#)
- 6.8. [Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk\(y\), státní svátky, pracovní a prodejní doba](#)
- 6.9. [Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria \(oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince\)](#)
- 6.10. [Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR](#)
- 6.11. [Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU](#)

6.1. Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Způsob využití distribučních a prodejních kanálů závisí na komoditě, strategii firmy a na délce jejího působení na ruském trhu. Distribuční síť v RF se zásadně neliší od evropských zvyklostí. Na ruském trhu fungují velká distribuční centra, síť velkoobchodů, supermarketů apod.

V mnoha sektorech, např. ve strojírenství, se obchody realizují často na základě tradičních a osobních vazeb. Hodně zástupců českých firem pracuje s klienty z dob svého předchozího působení (náhradní díly k již dříve prodaným strojům a nové kontrakty získané na základě dobrých zkušeností s českým zbožím). Přesto **je nutno počítat s velkou konkurencí**, zejména ze strany čínského a německého strojírenského průmyslu.

Nejobvyklejší způsob vstupu na ruský trh je vyhledání zájemce o zboží či služby, resp. zájemce o zastupování, distribuci (výhradní / nevýhradní), obecně o spolupráci, od které však on často očekává jednostranné výhody. **Místní trh se dá jen obtížně zpracovávat na dálku.** Kvůli nutnosti poskytovat nezbytný rozsah služeb, které lze těžko zajistit ze zahraničí, je tudíž téměř nezbytné mít silnou vlastní (dceřinou společnost nebo reprezentaci), resp. zprostředkované zastoupení (ruská fyzická nebo právnická osoba), které plnohodnotně prosazuje firmu na trhu a jedná aktivně dle požadavků trhu a aktuální situace.

K prosazování českého zboží v ruských regionech pomáhají mj. proexportní akce MZV ČR, MPO ČR, MZe ČR a MMR ČR nebo Hospodářské komory ČR a státní agentury CzechTrade, umožňující efektivní ekonomickou prezentaci se státní podporou na vybraných výstavních akcích nezařazených do kategorie oficiálních účastí. Rovněž podnikatelské mise do ruských regionů pořádané ZÚ Moskva mají své nezastupitelné místo při rozvíjení regionální spolupráce („otevírání dveří“ českým výrobcům a exportérům).

Kromě toho ZÚ Moskva společně s Business Centrem ČC-ČD Moskva pravidelně organizuje prezentace českých i ruských firem a regionů ČR i RF, umožňující českým podnikatelům získat aktuální informace o podnikatelském prostředí a investičních plánech v jednotlivých regionech, vč. navázání přímých pracovních kontaktů se zástupci exekutivy a podnikatelských kruhů těchto regionů.

V Moskvě, St. Petěrburgu a Jekatěrinburgu působí zastoupení státní agentury pro podporu exportu [CzechTrade](#), jejíž zástupci poskytují na základě konkrétních požadavků firem asistenční služby, konzultace v oblasti podnikání, založení firmy, případně provádějí marketingový průzkum trhu, dále mohou vyhledat vhodné obchodní partnery a případně ověřit jejich zájem o nabízený produkt.

6.2. Dovošní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Regulace aktivit v oblasti vnějších ekonomických vztahů na ruském trhu včetně dovozních podmínek jsou definovány Celním zákoníkem a dalšími normativními akty vydávanými Federální celní službou (FTS) Ruska. V praxi však současně platí nebo jsou připravovány legislativní předpisy v rámci různých integračních uskupení na postsovětském prostoru (např. Celní unie (Rusko, Bělorusko, Kazachstán), Eurasijská hospodářská unie (Rusko, Bělorusko, Kazachstán, Arménie a v průběhu roku 2015 by se měl stát členem Kyrgyzstán).

Od 1.1. 2010 na území států Celní unie platí Jednotný celní sazebník a společná netarifní omezení dovozů. Nové znění Celního zákona bylo vydáno 16.7. 2012 pod evid. č. 54. Celní sazby platné pro území Celní unie je možné najít také na webových stránkách [Euroasijské ekonomické komise](#). Tento zákon se stal povinnou normou pro všechny firmy, jež působí v oblasti vnějších ekonomických vztahů. Praktický význam národních zákonných norem v dané oblasti byl tímto značně okleštěn.

Celní zákon Celní unie uvádí do souladu národní právní úpravu v celní oblasti s legislativou CU. Zákon je rozdělen na dvě části týkající se celních plateb a kontroly. V jednotlivých kapitolách zákonné normy mj. stanovují zásady organizace činnosti celních orgánů, jejich funkce a povinnosti, definují odpovědnost celních orgánů a úředních osob. Jsou zde popsány základní principy pohybu zboží při dovozu a vývozu do (z) CU, při přepravě zboží po území CU pod celním dohledem. Zákon definuje pravidla určení země původu zboží a způsob aplikace celních postupů v podmínkách fungování CU. Tato zákonná úprava také stanoví požadavky na celní přepravce, celní zástupce, vlastníky dočasných a celních skladů, bezcelních obchodů a ostatní účastníky zahraničně-obchodní činnosti. V obecné části je také definován pojem celní hodnoty, celní statistiky a jednotné celní nomenklatury zboží.

Každá osoba má dle Celního zákona právo podat stížnost na jednání a rozhodnutí celních orgánů, a to v souladu s podmínkami a lhůtami, které stanoví zákon.

V období 2013/2014 byl v rámci celních reformních kroků realizovaných v souladu s příslušnou cestovní mapou uveden do provozu portál elektronické celní deklarace v systému Internet. V důsledku elektronizace celní procedury by mělo dojít ke zkrácení časových lhůt pro odbavení zboží.

V roce 2014 probíhaly mj. práce spojené s harmonizací technických reglementů s mezinárodními standardy. Nicméně hlavní pozornost byla soustředěna na dopracování návrhu **nového Celního zákoníku Eurasijské hospodářské unie, která vznikla k 1.1. 2015**. Nová legislativní úprava celního procesu v rámci vzniklého integračního uskupení by měla platit po ukončení ratifikačního procesu v členských zemích unie od/v průběhu roku 2016 (bližší informace lze nalézt na webových stránkách [Eurasijské ekonomické komise](#)).

Další informační zdroje lze rovněž nalézt na stránkách: www.customs.ru (ruská a anglická verze) a www.tsouz.ru

Celní zákoník CU dovoluje aplikovat následující celní režimy:

základní celní režimy:

- propuštění do volného oběhu,
- export,
- mezinárodní celní tranzit,

ekonomické celní režimy:

- zpracování na celním území,
- zpracování pro vnitřní potřebu,
- zpracování mimo celní území,
- dočasný dovoz,
- celní sklad,

- volná celní zóna (svobodný sklad),

dokončující celní režimy:

- reimport,
- reexport,
- zničení,
- zřeknutí se ve prospěch státu,

zvláštní celní režimy:

- dočasný vývoz,
- bezcelní prodej,
- jiné zvláštní celní režimy.

Dokumentace:

Při celním odbavení dováženého zboží je nutno vedle základních dokladů (dodací list a faktura – zajišťuje odesílatel a celní deklarace - zajišťuje příjemce) předložit celnímu úřadu další doklady:

- obchodní smlouvu
- průvodní list obchodního případu, tzv. "pasport sdělki" – nástroj kontroly státu proti nelegálnímu vývozu peněz
- certifikát shody, potvrzuje soulad produkce a služeb s požadavky státních standardů. Certifikáty vydává Gosstandart RF, v ČR vydávají tento certifikát orgány akreditované v systému GOST R – organizace GOST v Evropě. Informačně-certifikační středisko Gosstandartu v Praze, Petržilkova 29/2514, P.O.BOX 185, 158 00 Praha 58, tel./fax: +420 251 612 654, +420 251 613 597.
- další certifikáty, jako fyto-certifikát – u některých druhů zboží živočišného a rostlinného původu, hygienický certifikát – pro všechny výrobky určené pro děti (obuv, oděvy, kočárky, hračky, dětský nábytek), bezpečnostní certifikát u některých druhů elektroniky apod.

Pro zdárné zajištění celního odbavení zboží se doporučuje každý obchodní případ detailně projednat s příjemcem zboží a s příslušným celním úřadem, resp. celním brokerem.

V případě potřeby získání doplňujících údajů a informací lze kontaktovat FTS RF na telefonním čísle: + 7 499 449 72 05, +7 499 449 83 83.

Informaci o clech podává rovněž organizace "**Rostamožinform**", tel.+7 499 975 44 54, fax +7 495 265 99 51 nebo také specializovaná konzultační firma CustomRus: tel. +7 495 7974381. Konzultaci lze získat také na příslušném celním výboru Asociace evropského byznysu v Moskvě (AEB - www.aebrus.ru).

Další poplatky a opatření při dovozu zboží:

- poplatky za vydání licencí
- poplatky za vydání kvalifikačního osvědčení odborníka pro celní řízení
- celní poplatky za celní řízení – za celní řízení v souvislosti se zbožím se vybírají celní poplatky v měně RF ve výši 0,1% celní hodnoty
- celní poplatky za uskladnění zboží
- celní poplatky za celní doprovod zboží
- poplatky za informace a konzultace
- poplatek za předběžné rozhodnutí
- dovozní depozita
- zálohové platby
- markování zboží - vztahuje se především na alkoholické nápoje (kromě piva), které musí být povinně opatřeny speciálními akcizními známkami

- popis v ruském jazyce, v souladu se Zákonem o ochraně práv spotřebitelů je povinný pro všechny potravinářské i nepotravinářské výrobky
- čárový kód.

Ochrana domácího trhu

Rusko patří mezi země s největší ochranou domácího trhu. Podle některých odhadů se na ochrannářských opatřeních skupiny zemí tzv. G-20 Rusko podílí až jednou třetinou.

V RF je aplikována následující celní ochrana:

Zvláštní ochrannářská opatření

Uvedená opatření se mohou přijímat v případech, že objemy dovozů určité produkce ohrožují domácí výrobu. Kroky podobného charakteru se přijímají na nediskriminačním základě a nezávisle od země původu zboží. V případě jejich zavedení se daná opatření vztahují na příslušné zboží, jež se dováží do celního prostoru CU, resp. Eurasijské hospodářské unie z třetích zemí. Od **1.1. 2015 se vznikem tzv. Eurasijské hospodářské unie** platí v jejím rámci jednotná opatření na ochranu vnitřního trhu (bližší informace lze nalézt na stránkách www.eurasiancommission.org). Příslušná ochrannářská opatření sice vycházejí z norem WTO, ale s jejich uplatňováním v praxi jsou v některých případech určité problémy (viz. níže). Konkrétní výčet opatření je uveden v protokolu č. 8 "O užití zvláštních ochrannářských opatření vůči třetím zemím, který je součástí Dohody o Eurasijské hospodářské unii ze dne 29.5. 2014.

Ochranou vnitřního trhu Eurasijské hospodářské unie se zabývá oddělení ochrany vnitřního trhu Eurasijské ekonomické komise (e-mail: tradedefence@eeccommission.org, www.eurasiancommission.org). Na příslušných stránkách lze nalézt i Jednotný seznam zbožových položek, jež jsou zakázány či omezeny při dovozu/vývozu v rámci Eurasijské hospodářské unie.

Antidumpingová a kompenzační opatření

Na rozdíl od zvláštních opatření se tyto aplikují na selektivním základě, resp. ve vztahu ke zboží ze zemí, jejichž exportéři realizují dodávky do celního prostoru Celní unie za podmínek dumpingu nebo státní subvencí při vývozu, dopravě či výrobě daného zboží.

Fytosanitární/veterinární předpisy, certifikace

Další skupinu ochrannářských opatření tvoří i předpisy v oblasti fytosanitárních, veterinárních předpisů, technických reglementů, certifikace apod. Tato skupina opatření v mnohých případech komplikuje přístup zboží na ruský trh včetně produkce z ČR.

Celní sazby

dovozní clo - sazba se stanoví

- v % z celní hodnoty dováženého zboží
- taxativně na měrnou jednotku zboží
- kombinací obou variant

zvláštní clo

- speciální clo
- antidumpingové clo
- kompenzační clo

sezónní clo - slouží k operativní regulaci dovozu či vývozu (max. na 6 měsíců)

e) Další nástroje

- daň z přidané hodnoty (DPH);

- spotřební daň, tzv. "akcíz", je stanoven v procentech z celní hodnoty, nebo v závislosti na množství, obsahu čistého lihu, popř. podle obsahu válců u osobních automobilů. Touto daní je zatíženo 10 druhů zboží (líh, alkoholické výrobky, pivo, produkce tabákového průmyslu, klenoty, automobily, nafta, motorový benzín, motorové oleje), suroviny (ropa, plyn) a některé obchodní operace (Daňový kodex);
- dovozní kvóty;
- dovozní licence.

Rusko a WTO

Dne 23.8. 2012 Rusko oficiálně završilo přístupový proces a stalo se 156. členem Světové obchodní organizace (WTO). V průběhu několika následujících let lze očekávat liberalizaci přístupu na ruský trh. Nicméně, jak ukazuje současná praxe, jsou ruskou stranou stále poměrně často využívána ochranná opatření.

Ke konci května 2015 EU vedla s Ruskem 4 spory, a to ve věci recyklačních poplatků na automobilovou produkci, dovozu některých zemědělských výrobků (živá prasata, vepřové maso a některé masné výrobky, antidumpingová cla na lehké komerční automobily z Německa a Itálie a některé celní sazby na zemědělskou produkci a výrobky zpracovatelského průmyslu). Na druhé straně Rusko vedlo 2 spory s EU ve věci antidumpingových procedur a určitých opatření v oblasti ruského exportu energetických surovin.

TIR karnety

V červenci 2013 vznikl také problém se zavedením dodatečných záruk ruskou stranou ve věci tzv. TIR karnetů. Federální celní služba RF prozatím několikrát oddálila rozvázání garanční dohody s národním záručním sdružením přepravců ASMAP naposled **do 1.7. 2015**. Nicméně pokračující praxe v restrikcích karnetů ve všech regionech a téměř na všech celních úřadech RF s výjimkou severozápadní oblasti a hranic s Finskem.

Vliv ukrajinských událostí/sankce

V letech 2013-2014 RF také uplatnila selektivně zpřísněný celní režim na hranicích s Ukrajinou. Určité problémy vznikly také v otázkách údajného reexportu zakázaných položek agrárního původu z EU do RF přes běloruskou a kazašskou hranici.

Samostatnou kapitolu pak představují sankce, resp. protisankční opatření RF vůči EU a dalším zemím (např. zákaz dovozu vybraných potravin a zemědělských produktů a připravovaná opatření v dalších oblastech). Některá omezení se objevila také v oblasti státních zakázek – viz. kapitola Trh veřejných zakázek.

6.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Zahraniční firma může v RF podnikat prostřednictvím účasti v ruské právnické osobě

- společnost s ručením omezeným (OOO – obščestvo s ograničenoj otvětsvěnnostju)
- uzavřená akciová společnost (ZAO – zakrytoje akcioněnoje obščestvo)
- otevřená akciová společnost (OAO – otkrytoje akcioněnoje obščestvo)

nebo jako pobočka „filial“ (branch, subsidiary office) či zastoupení firmy „predstaviteľstvo“ (representative office), Zahraniční investor - fyzická osoba může rovněž podnikat jako živnostník.

Jednotlivým aspektům podnikání na ruském trhu se podrobněji věnuje studie „Nejčastěji kladené otázky ve vztahu k podnikání v Ruské federaci“. Tento materiál je zveřejněn na [portálu BusinessInfo](#) i na [internetových stránkách ZÚ Moskva](#).

Při založení firmy v RF může být vhodné využít služeb právních kanceláří (v Moskvě působí i pobočky českých právních kanceláří, které se mimo jiné specializují i na tuto problematiku). Od 1. ledna 2015 přešla pravomoc akreditovat pobočky a reprezentační kanceláře, jakož i pravomoc vést jejich rejstřík z Obchodní a průmyslové komory RF, resp. ze Státní registrační komory při Ministerstvu spravedlnosti

RF, na Federální daňovou službu. Příslušný k výkonu této pravomoci je určen 47. inspektorát Federální daňové služby (daňový inspektorát). Tyto služby jsou zpoplatněny.

V jednotném státním registru daňových poplatníků, který je zveřejněn na internetových stránkách [Federální daňové správy](#) je možné vyhledávat podle názvu firmy nebo podle registračního čísla. Ve srovnání s internetovou verzí českého rejstříku jsou však tyto informace velmi omezené.

6.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Náklady na reklamu v ruských hromadných sdělovacích prostředcích (HSP) jsou vysoké, proto české firmy tento způsob propagace příliš nevyužívají. Vzhledem k převažujícímu profilu českých obchodních zastoupení (převážně dodavatelé výrobků strojírenského, metalurgického, elektrotechnického průmyslu) není ani reklama v HSP pro tento druh zboží typická. Na moskevských ulicích lze vidět billboardy propagující česká piva (někdy bohužel i čistě ruská piva, která se za česká jen vydávají) či automobily Škoda, dále pak některé druhy potravin s českou značkou rovněž licenčně vyráběné v RF. Některé firmy využívají služeb odborných periodik, které jsou zaměřeny na konkrétní segment trhu a umožňují oslovit konkrétní skupinu potenciálních zákazníků a partnerů přímo v oboru. Je možné samostatně nebo s pomocí specializovaných soukromých nebo státních organizací uspořádat vlastní prezentace. Na významu nabývá reklama prostřednictvím internetu.

Efektivní reklamou je účast českých firem na specializovaných mezinárodních a regionálních výstavách i veletrzích. Místní výstavy a veletrhy pořádané s mezinárodní účastí dosáhly v posledních letech poměrně vysoké úrovně. Na renomovaných výstavních akcích lze vidět nejnovější výrobky a technologie firem z celého světa. Je však žádoucí akceptovat místní zvyklosti, čímž je míněna zejména komunikace s potenciálními místními zákazníky v ruském jazyce, katalogy a další propagační materiály by měly být rovněž v ruštině.

Účasti firem na výstavách či veletrzích v rámci tzv. Oficiální účasti ČR (akce s podporou Ministerstva průmyslu a obchodu ČR a některých dalších ministerstev, kdy je zúčastněným firmám poskytován příspěvek na výstavní plochu) nebo Společné účasti na Specializovaných výstavách a veletrzích v zahraničí – SVV (osobní účast firem na zahraničních veletrzích s využitím finanční podpory z evropských strukturálních fondů) jsou jednou z forem státní podpory exportu. Přehled těchto marketingových akcí na příslušný rok je publikován na internetových stránkách příslušných ministerstev a vládní agentury CzechTrade.

České firmy, které mají zájem o provedení individuálních nebo skupinových prezentací nebo průzkumu trhu na území RF, se mohou obrátit se svými požadavky na CzechTrade, případně na některou z mnoha soukromých marketingových a poradenských agentur realizujících projekty na zakázku dle přání zákazníka.

Významné veletrhy a výstavy:

Pro rok 2015 byly zařazeny do kategorie „**Oficiální účast ČR**“ následující čtyři výstavy v RF:

- Metalloobrabotka (strojírenství): 25. – 29. 5. 2015, Moskva
- Ugol Rossii & Mining (důlní technika): 2. – 5. 6. 2015, Novokuzněck
- Elektro (elektrozařízení): 8. – 11. 6. 2015, Moskva
- MAKS (letecký průmysl): 25. – 30. 8. 2015, Moskva

Další možností podpory určené zejména pro malé a střední podniky je společná účast na vybraných specializovaných veletrzích a výstavách.

Pro rok 2015 byly vybrány:

- MosBuild (stavebnictví): 14. – 17. 4. 2015, Moskva
- WasteTech (odpadové hospodářství): 26. – 28. 5. 2015, Moskva
- Wasma (vodohospodářství): 27. – 29. 10. 2015, Moskva

K nejdůležitějším výstavám z českého pohledu dále patří:

- MIOGE (ropa a plyn): 23. – 26. 6. 2015, Moskva
- Innoprom (strojírenství): 8. – 11. 7. 2015, Jekatěrinburg
- Automechanika (autokomponenty): 24. – 27. 8. 2015, Moskva
- World Food (potravinářství): 14. – 17. 9. 2015, Moskva
- Zdravoochraniče (zdravotnická technika): 7. – 11. 12. 2015, Moskva
- Otdych (cestovní ruch): 15. – 18. 9. 2015, Moskva
- MITT (cestovní ruch): 23. – 26. 3. 2016, Moskva
- Power-Gen (energetika): 19. – 21. 4. 2016, Moskva
- Agrosalon (zemědělská technika): 4. – 7. 10. 2016, Moskva

Bližší informace k účasti na výstavách a veletrzích v RF (se státním příspěvkem) jsou zveřejňovány na [informačním portálu MPO ČR](#).

Přehled výstav a veletrhů pořádaných v RF, vč. podrobných informací o jejich věcném zaměření lze najít na ruském internetu, např. na: www.allexpo.ru, www.informexpo.ru, www.exponet.ru, resp. na informačních portálech jednotlivých ruských výstavních společností nebo firem – organizátorů výstav.

Přehled výstavišť v Moskvě:

- CVK Expocentrum (na Krasnoj Presně) www.expocentr.ru
- MVK Sokolniki www.exposokol.ru
- Všeruské výstavní centrum (bývalé VDNCh) www.vvcentre.ru
- MVC Krokus Expo www.crocus-expo.ru

6.5. Problematika ochrany duševního vlastnictví

V RF je zřízena Federální služba duševního vlastnictví, patentů a ochranných známek, oficiální zkratka „Rospatent“ (www.fips.ru), která je podřízena Ministerstvu školství a vědy RF.

Rospatent provádí kontrolu a dohled ve sféře právní ochrany a využívání objektů duševního vlastnictví, patentů a obchodních značek a výsledků duševní činnosti, které se stanou předmětem ekonomického a občansko-právního oběhu. Rospatent je zastoupen ve Světové organizaci duševního vlastnictví (www.wipo.org).

1. ledna 2008 nabyla účinnosti 4. část ruského občanského zákoníku (OZ) týkající se zejména práv duševního vlastnictví. Do ruského právního řádu se tak poprvé dostal zákon, který uceleně stanoví podmínky ochrany práv duševního vlastnictví a sankce za jejich porušení. Zákon zavedl také státní akreditaci institucí zabývajících se ochranou práv duševního vlastnictví.

RF formálně uznává všechny hlavní mezinárodní dohody a úmluvy o ochraně duševního vlastnictví, v praxi se však často setkáváme s jejich porušováním. Jde např. o autorská práva k audio a video nosičům, oděvům apod. Místní úřady s tímto jevem bojují se střídatými úspěchy. Rusko se také snaží získat přístup k moderním technologiím, a to zejména ve strategických oblastech jako je energetika, zbrojní průmysl, IT a telekomunikace apod. Získávání těchto technologií nemusí probíhat vždy legální cestou. Zahraniční společnosti musejí také počítat s horší vymahatelností práva, zvláště v případech, kdy se dostanou do sporu s ruskou státní institucí či korporací.

6.6. Trh veřejných zakázek

Zadávání zakázek financovaných z veřejných prostředků je v Rusku regulováno dvěma zákony, především zákonným předpisem **č. 44** ze dne 5.3. 2013, jež vstoupil v platnost od 1.1. 2014 „ O kontraktním systému ve sféře státních zakázek zboží, prací a služeb pro zabezpečení státních a municipálních potřeb“ a dále **zákonem č. 223** „ O nákupu zboží, prací a služeb určitými druhy právnických osob ze dne 18.7. 2011. Sféra veřejných zakázek v Rusku v současné době mj. v souvislosti se zvyšující se podporou domácích výrobců, politikou tzv. náhrady dovozu a racionalizace rozpočtových zdrojů podléhá

legislativním změnám aj. úpravám. Prováděné změny mohou negativně dopadnou i na CZ podnikatelské subjekty, a to zejména v oblasti zakázek pro státní podniky. Přes evidentní směr podpory domácímu průmyslu Rusko i nadále ke svému rozvoji potřebuje zahraniční technologie.

Roční objem trhu u obou zmíněných forem státních zakázek je v Rusku v současné době přibližně stejně velký a podle výsledků za rok 2014 představovala hodnota zakázek pro obě zmíněné formy cca 13 bil. rublů (260 mld. USD).

Změny v oblasti veřejných zakázek

Oblast veřejných zakázek je upravena federálním zákonem **č. 44-FZ** („Zákon o kontraktačním systému v oblasti veřejných zakázek“) ze dne 5.4. 2013. Dne 31.1. 2015 vláda RF přijala usnesení č. 84 týkající se opatření, resp. pravidel v oblasti další podpory tuzemských výrobců, tj. de facto zákazu dovozu vybraných položek strojírenské produkce. Toto opatření navazuje na již dříve přijaté usnesení č. 656 ze dne 14.7. 2014.

Celkově je tak k dnešnímu dni **v režimu veřejných zakázek** zahrnuto **více než 100 položek zboží**, které může být dodáváno pouze domácími firmami. Jedná se například o dopravní prostředky pro veřejné účely a stavební, těžební a komunální techniku (autobusy, trolejbusy, nákladní a osobní automobily, dopravní prostředky pro komunální účely, tramvajové vagóny, přívěsy, kontejnery apod.). Příslušné dokumenty s přesným výčtem položek lze nalézt na webových stránkách ruské vlády (www.government.ru).

Podle vyjádření ruské strany jsou v seznamech uvedeny takové položky zboží, kde existují ruské analogy či minimálně jejich vzorky. Opatření se netýká produkce z členských zemí Eurasijské hospodářské unie (Rusko, Bělorusko, Kazachstán, Arménie). V praxi to znamená, že dodávky uvedeného zboží z jiných zemí nejsou v oblasti veřejných zakázek aktuálně možné.

Kromě toho se na řadu dalších položek (cca 250 druhů zboží) může vztahovat preference až do výše 15 % ceny.

Zákon č. 44 kromě jiného rozšířil možnosti výběru dodavatele, upravil pravidla plánování , auditu, monitoringu a smluvních závazků. V souladu se zákonem byla zavedena elektronická forma podpisu a elektronická forma aukcí.

Podle zákona č. 44 jsou možné následující formy výběru dodavatele ve sféře státních zakázek:

- Nekonkureschopné, resp. zakázky předem zadané jedinému účastníku
- Konkureschopné, jež jsou realizovány prostřednictvím několika druhů konkursů (tendrů). V praxi se jedná o otevřené konkurzy, tendry s omezenou účastí, uzavřené konkursy, tzv. dvou etapové konkursy, elektronické aukce a uzavřené aukce, nabídková a kotační řízení.

Probíhající změny a korekce týkající se zákona č. 44 spočívají také například v možnosti vyžadovat od účastníků řízení za určitých podmínek lokalizování výroby aj. V režimu veřejných zakázek tak v roce 2014 bylo více než 100 položek, které může být na trh dodáváno pouze tuzemskými firmami.

Chystané změny v oblasti zakázek pro státní podniky

Zakázky pro státní korporace, podniky a další subjekty se státní účastí v Rusku upravuje federální zákon **č. 223-FZ** („Zákon o nákupu zboží, prací a služeb určitými druhy právnických osob“) z 18.7. 2011. Dosud si podle tohoto zákona mohly stanovovat procedurální pravidla, formy, termíny a požadavky jednotlivé podniky. Nicméně aktuálně vláda RF připravuje úpravy předmětného zákona.

Změny ve výše uvedeném zákoně upravujícím zakázky pro státní podniky (č. 223-FZ) aktuálně představují jednu z nejvíce patrných oblastí **možného ohrožení pravidel WTO**. Ministerstvo ekonomického rozvoje RF v lednu 2015 totiž připravilo způsob, jak předpisy WTO zakazující poskytování preferenčních režimů domácím dodavatelům při zakázkách pro státní podniky obejít. Projekt změn v uvedeném zákoně je momentálně připravován a jeho status je možno sledovat veřejně na portálu www.regulation.gov.ru.

Podle prozatím dostupných informací by měl být **ustanoven a začít fungovat koordinační mechanismus zadávání zakázek** na nákup dováženého zařízení, prací a služeb ze zahraničí, prováděný v rámci investičních projektů realizovaných státními organizacemi a akciovými společnostmi, kde má RF podíl na základním kapitálu více než 50 %, případně u investičních projektů, které jsou realizovány v rámci státní podpory.

V současné verzi zákona č. 223-FZ jsou sice zakotveny pravomoci vlády RF, které umožňují nastavit prioritu zboží, prací a služeb ruského původu. Nicméně realizace tohoto zmocnění vlády není možná, jelikož by to mohlo být interpretováno jako porušení jednoho ze základních principů WTO, tj. principu národního zacházení, podle kterého nesmí být v přístupu na trh činěn rozdíl mezi domácími a zahraničními dodavateli.

Proto Ministerstvo ekonomického rozvoje RF navrhlo zpracovat do zákona takové změny, které by umožnily vládě „stanovovat výjimčnosti při plánování a realizaci zakázek pro významné zákazníky, stejně jako při plánování a realizaci investičních projektů“. Tyto změny dle ruské strany vytvoří preferenční podmínky pro tuzemské dodavatele mimo rámec procedur stanovených pro postupy dodavatelů, v důsledku čehož údajně nedojde k porušení pravidel WTO.

Kompetence v oblasti řízení veřejných zakázek

Problematika veřejných zakázek spadá do kompetence Ministerstva ekonomického rozvoje RF (MER). Konkrétně je má na starosti oddělení pro rozvoj kontraktního systému (děpartment razvitija kontraktnoj sistemy) – viz. www.economy.ru

Internetové odkazy

Návrhy aktuálních změn legislativních předpisů v uvedené oblasti je možno sledovat na portálu www.regulation.gov.ru. Příslušná aktuální usnesení vlády k dané problematice je možné monitorovat na webových stránkách ruské vlády: www.government.ru. Na federálním portále pro oblast veřejných zakázek - www.zakupki.gov.ru jsou soustředěny veškeré federální veřejné zakázky. Portál spravuje MER RF, nicméně kontrolní činnost (objednavatelů zakázek) zajišťuje Federální antimonopolní služba (FAS). Pro získání aktuálních informací na tomto portále je zapotřebí oficiální registrace. Internetové zdroje v RF nabízí kromě jiného také **placené či částečně veřejné portály tenderů** (např. www.rostender.ru, www.torgi.gov.ru, www.komtender.ru, www.bicotender.ru). Pro oblast vypisování tenderů přímo jednotlivými regiony RF je také užitečný portál www.regions.ru.

6.7. Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka

Přestože vymahatelnost práva se postupně zlepšuje, praxe ukazuje, že spory, které se české firmy pokoušejí řešit soudní cestou, nemusí dopadnout v jejich prospěch. Ruští partneři často maří soudní jednání, způsobují administrativní obstrukce a soudy mají tendenci přijímat rozhodnutí ve prospěch ruské strany. Z tohoto důvodu mnohé z českých firem působících na ruském trhu se snaží vkládat do kontraktu klauzuli o řešení sporu u nestranného soudu v třetí zemi. Před uzavřením kontraktu doporučujeme konzultovat zajištění obchodního či investičního projektu se specializovanou právní kanceláří. V tomto směru působí v Moskvě i pobočky několika českých právních kanceláří.

Poznámka: Ruští partneři jsou zvyklí jednat „na hraně“ a nebojí se rizika soudních sporů zvláště, pokud vědí, že tento se odehraje v rámci jurisdikce ruských státních orgánů. Pokud k takovému sporu dojde, neváhají přistoupit k tvrdým opatřením vůči české straně. V případě, že se spor nevyvíjí v jejich prospěch, uchylují se k průtahům, předstírání různých skutečností a dalším „taktikám“. To případně obchodní spory velmi komplikuje. Zpravidla se tedy vyplatí důsledná prevence, tzn. zejména podrobné pojednání všech potenciálně sporných skutečností na každé etapě spolupráce, důkladná analýza všech detailů uzavíraných smluv atd.

Hlavní rizika místního trhu:

- nízká vymahatelnost práva;
- tarifní i netarifní překážky, nestandardnost a mnohdy i neprůhlednost procesu proclívání zboží;

- korupce na všech úrovních a téměř ve všech sférách;
- vysoká cena za průnik na trh, většina českých firem si nemůže dovolit zpravidla předraženou reklamu;
- ruské firmy mají tendence klást českým firmám často náročné podmínky pro dodávky (např. odkladů plateb, proclívání zboží, certifikace apod.), které finančně silní západní obchodní partneři mnohdy akceptují; obchody v Rusku nelze dělat „na dálku“, osobní přítomnost a osobní jednání s partnery jsou nutností; nízká dostupnost místních zdrojů financování, resp. obtížně splnitelné podmínky ruských bank při poskytování úvěrů; vítězí tak zpravidla ten, kdo může současně s dodávkou nabídnout partnerovi výhodné financování;
- mnohé české firmy nedisponují dostatečným kapitálovým zázemím, aby mohly ruským partnerům dodávat zboží s odkladem platby, na leasing, na úvěr, popř. s odkladem splátek, jak je to běžné u západních firem.

Platební podmínky a platební morálka:

Platební styk probíhá v zásadě ve stejných intencích jako v Evropě. Specifikem spojeným s vývojem ruské ekonomiky v poslední době je značné kolísání kursu místní národní měny – rublu. Není výjimkou, že tyto výkyvy mohou dosahovat až do výše 25 % hodnoty měny vůči euru či americkému dolaru. V období krize to může být ale až 100 %, a to ve velmi krátké době. Proto je dobré se proti těmto výkyvům zajistit, ať již standardními bankovními nástroji, anebo obchodováním přímo v zahraniční měně. To však nese určitá rizika, a to případnou platební neschopnost partnera při poklesu rublu, anebo také snížení konkurenceschopnosti české produkce oproti jiným výrobkům např. z Turecka, Číny apod.

V souvislosti s uvalením sankcí na RF za anexi Krymu v roce 2014 se velmi zhoršil přístup ruských společností k finančním zdrojům na běžném bankovním trhu. Nedostatek likvidity se projevil růstem úrokových sazeb, což prakticky znemožnilo mnoha malým a středním podnikům přístup k jakémukoliv financování. Toto, společně s prudkým poklesem kurzu rublu, způsobuje zhoršení platební morálky ruských partnerů a rovněž kladení velkého důrazu na zajištění expertního financování ze zahraničí.

6.8. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba

Kultura obchodního jednání

Obchod v Rusku je postaven do značné míry na osobních vztazích, a to v pozitivním i negativním smyslu slova. Proto je velmi důležitý osobní kontakt s potenciálními partnery, který je vždy dobré navázat a udržovat s nejvyššími představiteli dané společnosti. V ruských firmách i státních institucích totiž převládá direktivní styl řízení.

Kultura obchodního jednání, zejména v regionech, je stále směsicí evropsko-sovětského přístupu a v některých lokalitách dokonce muslimsko-orientálního přístupu. Jednání, jež bývá často komplikováno různými byrokratickými omezeními, probíhá obvykle složitě, vyžaduje trpělivost, cílevědomost a výběr obchodního partnera z regionu s těsnými kontakty na místní administrativní orgány (určitá „pojistka“ bezpečnosti obchodu a ochrany před vyděračstvím, tzv. reketem /z angl. racket/).

Pokud se nejedná o přímou dodávku/kontrakt, ale zahraniční společnost se chce ucházet o zakázku ve veřejném výběrovém řízení, je získání ruského partnera, se kterým bude možno se hlásit do tendru a který zná dobře místní prostředí, prakticky nezbytností. Pokud transakce vyžaduje souhlas státního úředníka, pak je to on v roli „nejkvalifikovanějšího konzultanta“, kterého nelze z jednání vyloučit. Za málo pravděpodobnou lze považovat možnost uzavření dohody hned při prvním jednání. U nově nastupující generace obchodníků lze spatřovat obrat k racionalizaci, což se projevuje i ve způsobu vedení obchodního jednání. Dlouhodobé osobní kontakty založené na vzájemné důvěře podstatně snižují nebezpečí nekorektních praktik.

V Rusku se také často stává, že o vítězi některých výběrových řízení je již předem rozhodnuto. V takovém případě je dobré mít v Rusku místního obchodního partnera, který má o tendrech přehled a může svému zahraničnímu partnerovi ušetřit mnoho času i prostředků. Na druhou stranu ve výběrových řízeních, která nejsou dopředu nijak ovlivněna, vyžadujíruští zákazníci maximální kvalitu a konkurenceschopnou cenu. Tendry se obvykle účastní i zahraniční společnosti (např. z Německa, Francie, USA, Japonska či Jižní Koreji), které nabízejí špičkovou kvalitu a nejnovější technologie. Není možné předpokládat, že

společnost, která se nedokáže prosadit na domácím českém, či západoevropském trhu, uplatní své výrobky v Rusku. Nároky na kvalitu jsou totiž v Ruské federaci velmi vysoké.

Vedoucí delegace z ruské strany, který jednání zahajuje a zpravidla vede, disponuje vysokou formální autoritou. Členové jeho doprovodu se do diskuse zapojují většinou jen na jeho přímou výzvu. Z tohoto důvodu není příliš vhodné se obracet přímo na podřízené a vedoucího obcházet či dokonce ignorovat. Respektování hierarchie ruských protějšků přispívá do značné míry ke zdárnému průběhu jednání. Jednací styl takové autority je často veden v duchu „vítězství-prohra“, ačkoliv navenek je kladen důraz na „vzájemnou“ výhodnost transakce.

Při obchodních jednáních se nedoporučuje vyvíjet nátlak na partnera, ale ponechat mu čas (ruská mentalita má jiné vnímání prostoru a času). Dohody bývají zachyceny písemně, ústní ujednání nemají stejnou váhu – na rozdíl od některých evropských zemí. Projevy nesouhlasu se zpravidla vyjadřují přímo s patřičným vysvětlením, resp. omluvou. Během jednání se můžete setkat s hlasitým a emotivním vystoupením či dokonce pohrůzkami. Můžete se setkat i s arogancí a tvrdými slovy. Ruští partneři také s oblibou využívají tzv. taktiku „cukru a biče“, kdy jsou schopni se na jedné straně uchylovat až k výhrůzkám (např. ukončení veškerých jednání) a na straně druhé jsou schopni partnera zahrnout všemožnými sliby. Vždy je proto dobré soustředit se na garance takových slibů (kvality, ceny, času dodávky).

Dále je dobré mít na paměti, že v Rusku existují odlišné technické i jiné normy a standardy výrobků, než v EU. Tyto normy jsou často nekompatibilní, a proto je nutné projít před uvedením výrobku na ruský trh často administrativně náročným certifikačním procesem.

Vedení velkých korporací a firem hovoří již dnes plynule anglicky. Nicméně pokud je to možné, je s ruskými partnery vždy lepší hovořit v ruštině. U menších a středních firem je ruština prakticky nezbytností. To samé při komunikaci se státními orgány (mimo oddělení určená pro styk se zahraničím). Chcete-li pak probírat technické detaily, je lepší vzít si tlumočníka. Každopádně na jednacím jazyku je třeba se předem domluvit.

K dobrému tónu patří výměna dáreků (především při prvním jednání s nejvyššími představiteli firem). Jejich hodnota a pečlivost výběru je v očích partnerů jistým důkazem vaší snahy a hloubky vztahu. Dárek je třeba mít při vhodné příležitosti vždy připravený a rozhodně by to neměla být pouze firemní propisovací tužka či zapalovač. Vhodné je např. kvalitní české sklo apod.

Obchodně lze v RF v zásadě jednat po celý rok, s výjimkou konce roku a první poloviny ledna kalendářního roku, kdy Rusové slučují dovolenou se státními svátky. Koncem prosince je tedy třeba počítat s tím, že nejbližší obchodní jednání je možné až ve druhé polovině ledna. Je též třeba počítat s útlumem všech aktivit v první dekádě května, kdy od 1. do cca 10. května probíhají tzv. Majské prázdniky. Období letních dovolených začíná stejně jako školní prázdniny již začátkem června a kulminuje v červenci a srpnu.

Verbální i neverbální komunikace

V Rusku (a v ruský mluvících zemích obecně) se k předmětné záležitosti přechází postupně a preferuje se „květnatý styl“ mluvy. Rusové (zvláště příslušníci starší generace) mají rádi patos, což se při jednáních projevuje v tom, že jsou zpravidla velmi srdeční, zdvořilí (množství komplimentů), mají tendenci zveličovat, přikrášlovat, obdivovat, chválit apod. To ovšem vůbec neznamená, že musí dojít k pozitivnímu výsledku jednání. Podobné chování očekávají od partnera. Jednání s nimi proto trvá déle – rádi diskutují a polemizují, někdy se i rádi předvádějí. To však neplatí pro nejvyšší management velkých ruských firem, který naopak vyžaduje velmi věcný a konkrétní přístup při jednáních a s tím související velmi dobrou a detailní přípravu a také stručný způsob vyjadřování.

Komunikace probíhá často během „pracovních“ obědů nebo večeří. Ačkoli se říká, že stávající ruští byznysmeni již nepijí tolik vodky jako dříve, tento nápoj je stále součástí jejich kultury. Rusové jsou zvyklí na bohatě prostřený stůl a jednou otevřená láhev vodky se už nezavírá. Konzumace je doplňována množstvím přípitků (tzv. tosty), jež jsou málokdy stručné. Hojnost přípitků při ruském stolování je známá. Nejedná se účelově o opíjení, spíše o řečnická cvičení, která vedou k navození důvěry a navázání osobního kontaktu. Přípitky je třeba si dopředu připravit. Kromě obvyklých přípitků na úspěch zamýšleného obchodu je žádoucí vyzdvihnout osobní vlastnosti partnera, nezapomenout připít na zdraví přítomných dam. Tradiční nadstandardní slovanské vztahy jsou většinou myšleny dobře a netřeba se jim

vyhýbat či téma znevažovat. Galantnost vůči přítomným ženám se projevuje nejenom v komplimentech při připitcích, nýbrž i tím, že muži na jejich počest připíjí ve stoje, zatímco „něžné pohlaví“ sedí. Po jídle se očekává poděkování.

Ačkoli mají Rusové smysl pro humor a dokáží si dělat legraci i sami ze sebe, z Ruska i ze svých vůdců, od cizinců toto však zřídka přijmou. Obvykle nelibě nesou, pokud s kritikou ruských poměrů začne bez vyzvání cizinec, který o dané záležitosti v jejich očích „nic neví“. Přitom nehraje roli, zda je kritika oprávněná či nikoli. S kritikou by měl zkrátka začít Rus, k němuž je pak eventuálně možné se opatrně přidat. Zdrženlivost je v tomto případě namísto zejména při prvním setkání. Naopak bývá s povděkem kvitována poznámka typu „však u nás to není o mnoho lepší“. Je třeba vždy mít na paměti, že vlastenectví a pocit národní hrdosti je důležitou součástí myšlení snad každého Rusa.

Oslovování příjmením hlavně při jednání s cizincem je zcela na místě, nicméně Rusové dávají přednost oslovování jménem a otčestvom (jméno po otci), které považují za méně oficiální, resp. rezervované. Takto oslovují i nejvýznamnější osoby včetně nejvyšších představitelů země.

Význam času

V Rusku je jiné vnímání času než ve střední Evropě. Poněkud benevolentnější vztah Rusů k času se zde projevuje nejen v osobní (ne)dochvilnosti, ale i v oficiálních situacích, jako je pracovní doba, úřední hodiny nebo třeba jízdni řád.

Při obchodních jednáních není výjimkou určité zdržení. Častým důvodem bývají dopravní problémy, zejména ve velkých městech (Moskva, Petrohrad atd.). Na druhé straně se slovní spojení „dopravní špička“ stalo eufemismem pro omluvu jakékoli nedochvilnosti. Od evropských partnerů se však dochvilnost očekává, neboť v Evropě je to součást kulturních tradic a obchodních zvyklostí. Při plánování termínu schůzky ve velkoměstech je proto nutné zohlednit dopravní faktor a počítat s patričnou (cca hodinovou) časovou rezervou.

Několik užitečných rad, které je dobré mít na paměti při jednání s ruskými partnery:

Jací jsou Rusové:

- Rusové jsou patrioti, a tudíž jsou hrdí na své umění, architekturu, literaturu, hudbu, operu, balet, divadlo a muzea.
- Vhodným tématem rozhovoru je také sport, o který se zajímají.
- Mají smysl pro humor, dokážou dělat vtipy i sami na sebe a na své politiky. To se ale nedoporučuje cizincům. Co je dovoleno jim, není přípustné pro jiné. Není proto vhodné kritizovat tamní poměry a některé společenské jevy, jako je alkoholismus.
- Rusové jsou velmi pohostinní. Jsou také pyšní na to, že dokážou zkonsumovat daleko víc alkoholu než cizinci.

Styl jednání:

- Rusové preferují květnatý styl vyjadřování a jen pozvolný přechod k vlastnímu předmětu. Rádi zveličují, říkají komplimenty, diskutují a argumentují.
- Jsou pověstní jako zdatní vyjednávači a to ve stylu vítězství-prohra.
- V roli kupujícího nejsou příliš ochotni k ústupkům.
- Využívají různé zpomalovací taktiky i taktiku omezené pravomoci.
- Vznášejí doplňující požadavky a pozměňující úpravy na poslední chvíli nebo poté, co je vše dohodnuto.
- Využívají tzv. taktiku „cukru a biče“, kdy jsou schopni se na jedné straně uchylovat až k výhrůzkám (např. ukončení veškerých jednání) a na straně druhé jsou schopni partnera zahrnout všemožnými sliby. Vždy je proto dobré soustředit se na garance (kvality, ceny, času dodávky).
- Kompromis považují za slabost. Konfliktů se neobávají.

Role hierarchie:

- Ve většině podniků převládá direktivní způsob řízení. Nejdůležitější osobou je tedy šéf. On rozhoduje o chodu podniku a rovněž o všem ostatním.
- Názor nadřízeného má mnohem větší váhu než pohled podřízeného.

6.9. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)

Doklady

Při cestě do Ruské federace musí mít cestující u sebe:

1. cestovní pas nebo jiný cestovní doklad
2. platné ruské vízum
3. finanční prostředky na celou dobu pobytu v RF nebo doklad prokazující zajištění nákladů spojených s pobytem v RF
4. doklad o cestovním zdravotním pojištění na území RF

Víza

O ruské vízum mohou občané ČR požádat pouze na ruských velvyslanectvích a konzulátech, resp. ve vízových centrech, které pro ruské konzuláty zajišťují přijímání vízových žádostí. Vízum lze vyřídit i prostřednictvím některých cestovních kanceláří v ČR, pokud však cestující není členem zájezdu pořádaného takovou cestovní kancelář, obstarat si takto vízum se nedoporučuje. Zejména v případě, že bude občan ubytován v soukromí vznikají problémy, neboť jako přijímající strana je pak ve vízu uveden jiný subjekt, než jak je to ve skutečnosti. **Získat ruské vízum až na hraničním přechodu není možné.**

K žádosti o vízum se přikládá voucher ruské cestovní kanceláře anebo pozvání k návštěvě RF ověřené Federální migrační službou RF anebo Ministerstvem zahraničních věcí RF. K žádosti o udělení víza RF se dále předkládá fotografie, cestovní pas nebo jiný cestovní doklad a cestovní zdravotní pojištění na celou dobu pobytu na území RF. Cestovní doklad musí být platný minimálně 6 měsíců po ukončení pobytu v RF (pokud se jedná o žádost o udělení krátkodobého víza).

Vízum má podobu štítku, který se vlepuje do pasu. Při vstupní pasové kontrole, cestující obdrží do pasu razítko, na kterém je uvedeno datum příjezdu, aby bylo možné určit přesný počet dní pobytu v RF. Počet dní nesmí návštěvník RF v žádném případě překročit.

Ten, kdo z území Ruské federace dále cestuje do některé ze zemí Společenství nezávislých států musí být vybaven **mnohonásobným vízem**, bez něhož mu nebude umožněn návrat na území RF.

POZOR! Osobám, které se ocitnou na území RF bez víza hrozí vysoká pokuta a budou podrobeny zdlouhavé administrativní proceduře, která nevyhnutelně skončí jejich okamžitým vyhoštěním ze země na vlastní náklady.

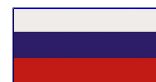
Přesné náležitosti podání žádosti o vízum sdělí zastupitelský úřad RF, který žádost o udělení víza vyřizuje. V České republice je to:

Praha

konzulární oddělení velvyslanectví RF, Korunovační 34, 160 00 Praha 6
tel. +420 233 375 650, +420 233 374 093, +420 233 374 100
fax: +420 233 371 492
e-mail: embrus@bluetone.cz, embczech@rambler.ru
web: www.czech.mid.ru
úřední hodiny: po – pá 09.00 - 12.00

Brno

generální konzulát RF, ul. Hlinky 142 b, 603 00 Brno,

tel. +420 543 232 157
fax: +420 543 244 429
e-mail: gkbrno@iol.cz
web: www.brno.mid.ru
úřední hodiny: 9.00 - 13.00 (Po, St, Pá)

Karlovy Vary

generální konzulát RF, ul. Petra Velikého 18, 360 01 Karlovy Vary
tel. +420 353 221 325, +420 353 221 324
fax: +420 353 226 261
e-mail: gk-karlovy-vary@rambler.ru, gkkv@iol.cz
úřední hodiny: 9.00 - 13.00 (Po, St, Pá).

Je třeba si před cestou zkontrolovat, na jaké období je vízum vydáno. V tomto období může cestující na území RF vstoupit a pobývat zde a v tomto období musí také území RF opustit. Pokud cestující zjistí, že z nějakého důvodu musí, resp. potřebuje na území RF zůstat i po skončení platnosti víza, na které cestující do RF přicestoval, je třeba, aby u místní pobočky Federální migrační služby RF požádal o prodloužení víza. Vízum, na kterém je v azbuce uvedeno "ОДНОКРАТНАЯ", lze použít pouze k jednomu pobytu v RF.

Omezení vstupu

Do některých územních částí Ruské federace mohou cizinci vstupovat pouze na základě zvláštního povolení, o které je třeba zažádat u místně příslušné pobočky Federální migrační služby s dostatečným předstihem.

Ohlašovací povinnost

Dne 15. ledna 2007 vstoupil v platnost zákon RF č. 109 o migrační databance cizinců a osob bez občanství v Ruské federaci, který stanoví povinnost ohlásit adresu místa pobytu na území RF. Nová právní úprava převedla povinnost hlásit adresu pobytu občana ČR v RF na přijímající stranu a nově stanovila povinnost takového občana se po odjezdu z místa ubytování písemně odhlásit. Občan ČR má nově povinnost mít u sebe nejpozději po uplynutí 3 pracovních dnů od příjezdu do místa ubytování doklad o tom, že adresu místa pobytu nahlásil. *Adresa Federální migrační služby RF: ul. Pokrovka 42, Moskva (stanice metra Kitaj gorod).*

V praxi nyní existují 2 režimy krátkodobého pobytu v RF (na ruské vízum):

1. Pobyt v ubytovacím zařízení

Ubytovacím zařízením se rozumí hotel nebo jiná organizace poskytující ubytování, například sanatorium či jiná ozdravovna, penzion, turistická chata, kempink, dětský tábor, nemocnice nebo jiná instituce zdravotní či sociální péče. Podle výkladu Federální migrační služby RF se ubytovacím zařízením rozumí také Český dům při Velvyslanectví ČR v Moskvě. Ubytovacím zařízením se zde rozumí rovněž vazba, vězení nebo jiná instituce sociální rehabilitace. Každé ubytovací zařízení v RF je povinno zaregistrovat každého občana ČR, kterého ubytovalo, nehledě na délku jeho pobytu v RF nebo na délku jeho pobytu v tomto ubytovacím zařízení. Informaci o nástupu ubytování je ubytovací zařízení povinno předat místně příslušné pobočce Federální migrační služby RF (dále též FMS) spolu s požadovanými doklady nejpozději do 24 hodin, ukončení ubytování je ubytovací zařízení povinno ohlásit nejpozději do 12.00 hod. následujícího dne.

2. Pobyt jinde než v ubytovacím zařízení

Povinnost zaregistrovat pobyt občana ČR má v tomto případě tzv. přijímající strana. Tou může být jen fyzická osoba s právem trvalého pobytu na území RF anebo právnická osoba, u které občan ČR fakticky bydlí nebo u které pracuje. Přijímající stranou nemůže být občan ČR, který v RF pobývá na vízum nebo na povolení k dlouhodobému pobytu.

Přijímající strana je povinna zaregistrovat přicestování občana ČR, který u ní bydlí nebo pracuje, pouze **v případě, že pobyt v RF přesáhne 7 pracovních dnů**. Pokud občan ČR přicestuje do RF na dobu méně jak 8 pracovních dnů a není ubytován v ubytovacím zařízení, nemusí být nikde registrován. Občan ČR naopak musí být zaregistrován nejpozději po uplynutí 7 pracovních dnů ode dne přicestování do místa

ubytování. Odcestování občana ČR je pak přijímající strana povinna oznámit nejpozději do 2 kalendářních dnů.

Během tranzitu přes území RF (například vlakem) se občan nikde registrovat nemusí. Občan ČR je povinen předložit pas s ruským vízem a migrační kartu (část B) v ubytovacím zařízení, resp. přijímající straně za účelem zaregistrování. Ubytovací zařízení, resp. přijímající strana pořídí fotokopii těchto dokladů a zároveň vyplní dvoustránkový formulář "Ohlášení o příjezdu cizince do místa ubytování".

Vyplněný ohlašovací formulář, kopii datové stránky pasu, kopii ruského víza (a kopii stránky s vyznačeným razítkem vstupu do RF, pokud není vyznačeno u ruského víza), kopii odjezdového dílu migrační karty (část B) se zřetelně vyznačeným razítkem vstupu do RF, kopii občanského průkazu osoby uvedené na ohlašovacím formuláři, a dále plnou moc, pokud příjezd občana registruje jiná osoba než uvedená na ohlašovacím formuláři, se bez poplatku podává na místně příslušné pobočce FMS RF. Za poplatek lze tyto doklady podat i na jakékoli ruské poště. V tom případě je třeba odevzdat uvedené doklady dvakrát - jeden zasílá pošta Federální migrační službě, druhý si ponechává pro případ ztráty na cestě.

Ohlašovací formulář obsahuje část, kterou při jeho přijetí pracovník Federální migrační služby (resp. pošty) orazítkuje úředním datumovým razítkem potvrzujícím přijetí ohlášení. Tuto část formuláře pak pracovník vrátí tomu, kdo ohlášení provedl. Takto orazítkovaná část formuláře slouží jako potvrzení o splnění ohlašovací povinnosti pro případ kontroly cestovatele. Ubytovací zařízení, resp. přijímající strana, je proto povinna orazítkovanou část formuláře předat občanovi a ten je povinen ji mít u sebe až do doby odcestování z místa pobytu, kdy je povinen jej vrátit zpět ubytovacímu zařízení, resp. přijímající straně.

O odjezdu občana ČR z místa ubytování je ubytovací zařízení, resp. přijímající strana, povinna informovat tak, že na orazítkovanou část ohlašovacího formuláře dopíše datum odjezdu a tuto vrátí místně příslušné pobočce Federální migrační služby buď přímo nebo prostřednictvím pošty. Pošta vydá o přijetí písemné potvrzení.

Odhlásovací povinnost se vztahuje i na krátkodobé opuštění místa pobytu, na kterém je cizinec už zaregistrován, tj. např. při vyjíždění do jiných ruských měst s opětným návratem do původního místa ubytování. V souladu se zákonem je cestovatel povinen zaregistrovat se (být zaregistrován přijímající stranou) a posléze se odhlásit na každém místě na kterém se zdrží déle než 7 dnů, v případě, že je ubytován v ubytovacím zařízení, splní tuto povinnost nehledě na délku pobytu ubytovací zařízení.

V případě ztráty víza či jeho prodloužení je vhodné mít kontakty na zvučí ruský subjekt, který musí požádat o vydání duplikátu víza a registrace v místě posledního pobytu cizince na území RF. Současně upozorňujeme na přísné postihy cizinců, kteří se na území RF zdržují nelegálně, či nedisponují výše uvedeným dokladem o splnění ohlašovací povinnosti po dobu pobytu v RF (v daném případě hrozí pokuta do výše 5 tisíc rublů).

Aby mohl návštěvník opustit území Ruské federace, musí při pohraniční kontrole **předložit platné vízum**.

V případě, že návštěvník překročil povolenou dobu pobytu (vztahuje se i na případ, kdy vízum ztratil nebo mu bylo ukradeno) nebo nebyl řádně registrován a odhlášen v místě pobytu, **nemá právo opustit území RF**, dokud situaci nenapraví přijímající strana v součinnosti s FMS.

Velvyslanectví ČR v Moskvě doporučuje, aby si čeští občané před cestou **ověřili** u zastupitelského úřadu RF v ČR, zda se podmínky přicestování a pobytu nezměnily.

Podmínky pro tranzit přes území RF:

Občané ČR, kteří cestují do třetí země a projíždějí přes území RF, jsou **povinni předložit ruské tranzitní vízum**.

Výjimkou je situace, kdy cestující neopustí tranzitní prostor mezinárodního letiště na území RF (toto je povinen doložit letenkou prokazující, že mu po přeletu do RF navazuje let z RF do třetího státu, a dále vízem takového třetího státu, je-li potřeba). Pokud však pokračuje v cestě z jiného letiště v témže

městě, např. přiletí na letiště Šeremetěvo - Terminál „E“ nebo „F“ a pokračuje z letiště Domodědovo nebo Vnukovo, ruské vízum potřebuje.

Pokud občan ČR přilétá a odlétá ze stejného letiště (např. Šeremetěvo), ale z jiného terminálu, je důležité si zjistit, zda při přechodu z jednoho terminálu na druhý opouští tranzitní prostor či nikoliv. Jestliže tranzitní prostor neopouští, vízum nepotřebuje.

Prodloužení víza v odůvodněných případech

Informujeme české občany o možnosti prodloužení víza pro vstup do Ruské federace za mimořádných okolností. V souladu s článkem 9 Dohody mezi Evropským společenstvím a Ruskou federací o zjednodušení vydávání víz občanům Evropské unie a Ruské federace, se občanům smluvních stran, kteří z důvodu vyšší moci nemají možnost opustit území Ruské federace a členských států EU do doby uvedené v jejich vízech, časová platnost jejich víz bezplatně prodlouží na dobu potřebnou k jejich návratu do státu, ve kterém mají trvalý pobyt.

V souladu s článkem 8 citované Dohody občané ČR, kteří ztratili své doklady totožnosti, nebo jimž byly tyto doklady odcizeny v době jejich pobytu na území Ruské federace, mohou toto území opustit bez víz na základě platného dokladu totožnosti (tzv. náhradního cestovního průkazu) vystaveného konzulárními úřady České republiky v Ruské federaci. Tato skutečnost je bohužel někdy ze strany ruských letištních orgánů ignorována, především v důsledku neznalosti příslušné mezinárodní úpravy. V takové situaci, pokud nepomůže výše uvedená argumentace vyplývající z čl. 8 Dohody, doporučujeme ihned kontaktovat příslušné konzulární oddělení ČR (Moskva, Sankt Peterburg nebo Jekatěrinburg).

Bezpečnostní situace

Bezpečnostní situace v některých oblastech RF zůstává dlouhodobě problematická (**Dagestán, Čečensko, Severní Osetie, Karačevo-Čerkessie, Inguško, Kabardino-Balkarie**). Cestování do těchto oblastí může být spojeno se zvýšeným rizikem. S rizikem je spojená i cesta a pobyt v oblasti rusko – ukrajinské hranice v Rostovské oblasti, tj. hranice, která není kontrolována oficiálními ukrajinskými orgány. Doporučujeme důkladně zvážit, zda do výše uvedených regionů cestovat.

Doporučujeme před případnou cestou do RF využít systém dobrovolné registrace občanů ČR při cestě do zahraničí, tzv. systém [DROZD](#).

Dále doporučujeme nevyhledávat náhodné známosti, chodit spíše ve skupinách a nedávat okázale najevo, že se jedná o cizince. Při jakýchkoliv konfliktech je třeba ihned uvědomit místní policii, případně konzulární úsek příslušného zastupitelského úřadu ČR na území Ruské federace. Nadále platí doporučení kompetentních ruských orgánů o omezení pohybu cizích státních příslušníků v oblastech s doutnajícími místními konflikty. Jedná se zejména o území Čečenské republiky.

Zejména v Moskvě se objevuje stále vyšší počet osob ze zemí bývalého SSSR, zejména mužů ze střední Asie, částečně i z kavkazských republik. Nezřídka z jejich strany dochází k přepadávání, okrádání, v horším případě zmlácení či znásilňování, nejčastěji v pozdních večerních a nočních hodinách. Řeč není pouze o okrajových částech Moskvy, ale i centra města, okolí nádraží, stanic metra apod.

V RF je obecně zakázáno fotografovat vojenské zóny, mosty, přístavy a letiště. Po porušení tohoto zákazu většinou následuje kontrola dokladů a často i pokuta. V případě střetu s ruskou policií či jinými bezpečnostními orgány se doporučuje zachovat klid a v případě potřeby kontaktovat nejbližší zastupitelský úřad ČR.

Je třeba počítat s tím, že okrajové (venkovské) oblasti Ruska představují určité riziko. Vzdálenosti jsou značné a cizinec, který cestuje autem, může narazit na lokální kriminalitu stejně jako na korupční praktiky policistů a pohraničnicků. V případě nehody a poranění není zdravotnická pomoc zdaleka vždy zaručena.

V Rusku existují rovněž případy přepadení homosexuálů a párů stejné orientace s tím, že další násilí není možno vyloučit. Ačkoliv homosexualita není v Rusku trestná, není ze strany většiny Rusů akceptovaná. Dne 30.6.2013 vstoupil v Rusku v platnost federální zákon "Propaganda netradičních sexuálních vztahů

proti nezletilým". Podle tohoto zákona hrozí i cizincům za informace, veřejnou demonstraci a podporu homosexuality peněžní trest do výše 100.000 rublů, vězení až na 15 dní a vyhoštění z Ruska.

Služby v Ruské federaci

Služby v Ruské federaci mají stoupající úroveň a zejména ve velkých městech jsou zahraniční turisté obsluhováni ve slušném standardu. Jedná se zejména o kadeřnické, poštovní, bankovní, poradenské a konzultační služby. Je však třeba počítat se zvýšenými finančními náklady. Neustále je rozšiřována a zkvalitňována síť nákupních center, hypermarketů, obchodních řetězců známých značek, čerpacích stanic apod. Služby motoristům a to zejména na hlavních silničních tazích, jako jsou Brest - Moskva, Moskva - Ufa, Moskva - Rostov na Donu, Moskva - Kazaň, Moskva - Sankt Peterburg, Sankt Peterburg - Tallinn a Sankt Peterburg - Vyborg jsou na slušné úrovni. Pohonných hmot je dostatek a to jak benzínu (i bezolovnatého), tak nafty.

Ubytování v RF a zvláště v moskevských a petrohradských hotelích je drahé a je nutno počítat s poplatkem za noc v hotelích se standardním vybavením v rozmezí cca od 100 do 300 USD.

Doprava z/na letiště: Z mezinárodního letiště Šeremetěvo, kam přilétá většina spojů z ČR, funguje provoz přímé vlakové linky Šeremetěvo - Běloruské nádraží, tzv. aeroexpressu. Jízda trvá 35 minut a cena činí 450 rublů (www.aeroexpress.ru). Přímá vlaková linka funguje i na trase letiště Domodědovo - Pavelecké nádraží a letiště Vnukovo - Kyjevské nádraží.

Taxi: V oblasti taxikářských služeb varujeme občany ČR před používáním služeb soukromých „taxikářů“ bez licence, kteří masově nabízejí své služby cizincům na letišti Šeremetěvo i ve městě, a to zejména v nočních hodinách. Může jít o organizované gangy specializované na zahraniční turisty, které „taxi“ odveze jinam než na požadované místo, kde je turista přepaden a oloupen o všechny cennosti vč. dokladů. Na letišti funguje 24 hodin denně oficiální přepážka taxi, kde se zaplatí požadovaný tarif a pracovnice přepážky sdělí typ a poznávací značku vozidla. Ve městě v nočních hodinách nedoporučujeme pohybovat se mimo hlavní a osvětlená místa a v případě nutnosti volit oficiální taxíky (zpravidla žlutá barva karoserie, označení taxi).

Základní potraviny jsou v RF běžně ke koupi, doporučujeme však kupovat a konzumovat pouze balené produkty či řádně ošetřenou zeleninu a ovoce. Zásadně nedoporučujeme kupovat u prodejních stánků alkoholické nápoje. Může se jednat o pokoutně vyrobený alkohol s velmi nepříjemnými účinky na zdraví.

Městská kriminalita

Přesto, že se v ulicích velkých měst pohybuje značné množství policistů, drobná kriminalita je tu stále značně rozvinutá. Především ve večerních hodinách v méně frekventovaných čtvrtích hrozí také možnost loupežného přepadení. Doporučuje proto zachovávat některá elementární bezpečnostní opatření:

- nosit u sebe jen část peněz, zbytek nechat na bezpečném místě;
- valutu měnit jen v oficiálních směnárnách a po vyměnění pečlivě přepočítat hotovost;
- nosit s sebou pas (kopii pasu nechat v hotelu),
- při využití taxislužby, návštěvě restaurace či využití jiných služeb si předem zjistit ceny;
- pokud vás zastaví příslušník policie a chce vám zkontrolovat doklady, musí prokázat svou totožnost - každý příslušník musí mít na hrudi štítek s osobním číslem;
- na frekventovaných místech (nádraží, stanice metra, tržiště, obchodní centra atd.) je třeba věnovat obzvláštní pozornost osobním věcem - kapesní krádeže jsou obvyklé, zvláště pokud člověk působí na první pohled jako turista
- stejně tak se vyplatí obezřetnost při návštěvě barů a nočních klubů; jsou známy četné případy, kdy byli zahraniční turisté omámeni a následně okradeni
- nedoporučuje se využívání "černých taxíků", třebaže v porovnání s pražskou taxislužbou je relativně menší pravděpodobnost, že budete okradeni; v každém případě je třeba dohodnout se předem na ceně

Co dělat v případě okradení?

V případě, že vám byl ukraden cestovní pas nebo jiný osobní doklad, je třeba sepsat protokol na nejbližší policejní stanici. S jeho pomocí budete moci požádat konzulární úsek o vystavení nového nebo náhradního dokladu.

Varování týkající se drogové problematiky: Vyskytly se případy, kdy byli turisté či podnikatelé dobrovolně či nedobrovolně zapojeni do pašování drog či finanční hotovosti.

Zákony Ruské federace trestají:

- pašování drog odnětím svobody na 3 resp. 5 - 10 let odnětí svobody
- prodej drog odnětím svobody na 3 - 7, resp. 5 - 10 let odnětí svobody
- navádění ke konzumaci drog odnětím svobody na 2 - 8 let (zákon bývá nezdědka zneužíván i k trestání samotné konzumace lehkých drog)

Doprava

Osobním automobilem:

Vzhledem ke klimatickým podmínkám a špatné údržbě silniční sítě je autodoprava často náročná a nebezpečná. Situaci ještě zhoršuje nevypočitatelné chování místních řidičů či špatné značení. Doporučuje se proto řídit na ruských silnicích s maximální opatrností. Kritická je situace na silnicích města Moskvy a dalších větších měst z důvodu nepřetržitých dopravních omezení, oprav a hustoty provozu.

Kontroly dopravní policie (DPS) jsou časté, pokuty za překročení rychlosti je třeba platit na místě nebo bankovním převodem. V případě nehody je třeba počítat s tím, že zásahová vozidla, odtahové služby a především lékařská pomoc se na místo autonehody dostávají s velkým zpožděním.

Vlakem:

Služby na ruské železnici jsou poměrně rozvinuté a kvalitní. Vedle standardních státních vlakových souprav lze využívat rovněž dražší a komfortnější soupravy (tzv. firmennyje pojezda). Pro dopravu na kratší vzdálenosti je možné využít síť elektrických souprav (tzv. elektiček). Pohodlné rychlovlaky (Sapsan) jezdí na trase Moskva – Sankt Peterburg a Moskva – Nižní Novgorod.

Jízdenky na vlak (na dlouhé vzdálenosti) se prodávají jen s 45 denním předstihem; v sezóně (období svátků a letních prázdnin) bývají často rychle vyprodané. Při nákupu jízdenky je třeba předložit cestovní pas nebo kopii jeho datové stránky; po zaplacení zkontrolujte údaje uvedené na lístku (jméno, číslo pasu). Při nástupu do vlaku se kromě platné jízdenky předkládá i cestovní pas.

Letadlem:

Vnitrostátní lety jsou operovány řadou místních aerolinek. Není zaručené, že ruské vnitřní aerolinky dokonale respektují mezinárodní bezpečnostní směrnice.

Celní a devizové předpisy

Dovoz a vývoz valuty z/na území Ruské federace upravuje zákon č. 173-FZ ze dne 10.12.2003 "O měnové regulaci a kontrole", ve znění pozdějších změn.

Dovážená cizí měna a měna RF v hotovosti, cestovní šeky, cizí i ruské cenné papíry v celkové hodnotě přesahující 10.000 USD, dovážené do RF fyzickými osobami (rezidenty i nerezidenty), podléhá písemné deklaraci celním orgánům RF.

Vývoz měny v hotovosti v hodnotě 10.000 USD a nižší je osvobozen od celní deklarace či jiných úředních úkonů.

Vývoz cizí měny a měny RF (rezidenti i nerezidenti) v hotovosti v hodnotě vyšší než 10.000 USD podléhá písemné deklaraci celním orgánům Ruské federace, s tím, že se jedná o prostředky dříve dovezené nebo

převedené do RF. V tomto případě se předkládá písemná celní deklarace a ostatní dokumenty dokládající předchozí dovoz nebo převod měny do RF.

Taktéž vývoz cestovních šeků v hodnotě nad 10 000 USD podléhá písemné deklaraci celním orgánům RF.

Doporučujeme všem občanům ČR dovezenou valutu do RF řádně deklarovat, a to jak při příjezdu, tak při odjezdu z RF.

Zvýšenou pozornost musí cizinci věnovat vývozu starožitností, historických zbraní, literatury a jiných uměleckých předmětů. V těchto případech je nutné předložit na hraničních přechodech RF povolení k vývozu těchto předmětů vydané Ministerstvem kultury RF. Při dovozu zvířat na území RF je nutné předložit potvrzení o jejich příslušném očkování a vyhovujícím zdravotním stavu. To samé platí při jejich vývozu z RF. Doporučuje se obě potvrzení opatřit překladem do ruského jazyka.

6.10. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Zaměstnávání cizinců upravuje federální zákon RF č. 115 z 25. července 2002 „O právním postavení cizinců v Ruské federaci“, na tento zákon navazují pozdější úpravy - viz Federální zákon č. 86 z 30.6.2003, Federální zákon č. 141 z 11.11.2003 a Federální zákon č. 122 z 22.8.2004. Podle tohoto zákona vláda Ruské federace každý rok stanoví na návrh státních orgánů kvótu počtu cizinců, kteří budou moci v RF vykonávat pracovní činnost. Kvóty se stanoví podle demografické situace v jednotlivých oblastech a možnosti zaměstnavatelů zajistit pro cizince práci a mezi jednotlivými regiony, oblastmi, kraji a republikami nejsou převoditelné. V některých teritoriálních oblastech, popř. sférách činnosti je zaměstnávání cizinců přímo zakázáno. Jedná se např. o oblasti se zvláštním pobytovým režimem, se složitou politickou situací, v zařízeních vojenského a strategického průmyslu apod.

Zájem je zejména o vysoce kvalifikované pracovníky, o odborníky v oblasti výpočetní techniky, strojírenství, chemie, zdravotnictví. Naproti tomu nemohou být cizinci zaměstnáni v profesích spadajících pod maloobchodní síť.

Zaměstnavatelé musí nejdříve získat povolení na zaměstnání cizinců, které vydávají orgány Federální migrační služby. Pokud ho mají, obrací se svou žádostí o zaměstnání konkrétního cizince na místní pracovní úřad, který žádost posoudí a v případě svého souhlasu ji postoupí teritoriálnímu orgánu Federální migrační služby, která vystaví pozvání na vjezd do RF za účelem pracovní činnosti.

Zájemce o práci v Ruské federaci, který ještě nevstoupil do žádného kontaktu s ruským zaměstnavatelem, by se proto měl nejdříve obrátit na pracovní úřad v místě, kde by chtěl pracovat a informovat se o tom, zda se ve zvoleném místě připouští zaměstnání cizinců a zda mají místní podnikatelé zájem o práci, kterou cizinec nabízí. V kladném případě má cizinec za sebou první krok k realizaci jeho zájmu o pracovní činnost v RF. Další, podstatně složitější, je etapa dojednání pracovních podmínek, zajištění ubytování, obstarání dokumentů k vydání pracovního víza, apod. Je proto snazší hledat práci v českých firmách již působících na území RF. Bližší informace o jejich působení na ruském trhu lze získat na zastoupení Czechtrade v Moskvě.

Platy se v Moskvě pohybují přibližně na stejné úrovni jako v České republice, platy specialistů (vedoucí, hlavní účetní apod.) jsou vyšší než platy v ČR. České firmy zaměstnávají místní síly především jako pomocné administrativní síly ve svých kancelářích a jako představitele svých zastoupení v teritoriu a snižují tak náklady, které by pro ně znamenalo vyslání českého občana. Jedná se zejména o firmy, které jsou na ruském trhu aktivní delší dobu, důvěřují svým partnerům nebo si postupně vybudovaly dealerskou síť. Z finančního hlediska je zaměstnávání místních sil pro české firmy výhodné, i když musí postoupit administrativně náročné procedury. Firma, která místní síly zaměstnává, za ně hradí veškeré poplatky do penzijního a sociálního fondu, zdravotní pojištění a poplatky do fondu zaměstnanosti.

Poznámka: Problematika pracovních víz a dlouhodobých pobytů občanů EU v RF je dlouhodobě předmětem zvýšeného zájmu EU vzhledem k nereciprocitě vzájemných vztahů v této oblasti. Za poslední dobu nedošlo k žádnému výraznému zlepšení v této záležitosti.

6.11. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Pokud je občan ČR zdravotně pojištěn, asistenční služba, na kterou se v souvislosti s instrukcí pojištění obrátí, sama vybere vhodné zdravotní zařízení k ošetření či hospitalizaci. Důležitá telefonní čísla:

- Záchraná služba a první pomoc: 103
- Univerzální pohotovostní číslo: 112

Jak se nechat v Rusku ošetřit?

V Rusku funguje celá řada různých zdravotnických zařízení, od luxusních po obyčejné se zastaralým vybavením a nevábným prostředím.

Pozor! Při cestě do Ruska je třeba uzavřít zdravotní pojištění. Pokud nebudete pojištěni, ruská zdravotnická zařízení po vás budou požadovat, abyste za provedené úkony zaplatili hotově (často i před úkonem). V soukromých klinikách je často povinností za úkon zaplatit s tím, že teprve poté řešíte proplacení úkonu s pojišťovnou. V případě, že nebudete moci zaplatit, lékař vás nemusí ošetřit.

Výjimku představují ruské státní stanice první pomoci, které poskytují základní ošetření zdarma každému bez rozdílu.

Pojišťovny neproplácejí zdaleka všechny typy lékařského ošetření. O tom, zda pojišťovna ten který zákrok proplatí, vás informuje až zpětně (na základě vystavené lékařské zprávy). Pokud zákrok není ohodnocen jako urgentní, musí jej pacient uhradit sám.

Pozor! Nezřídka se stává, že asistenční služba vybere bez předběžné konzultace s pacientem luxusní (drahé) lékařské zařízení. Doporučuje se proto konzultovat s asistenční službou i tuto otázku. V akutních případech lze využít dalších doporučení pracovníků zastupitelského úřadu.

Očkování

Pro území Ruské federace se doporučují následující vakcíny: záškrť, obrna, tetanus, tyfus, chřipka a hepatitida typu A a B.

Nebezpečí nákazy hepatitidou typu B je všeobecné. Z preventivních důvodů se nedoporučuje pít vodu z vodovodu; kontrolujte pečlivě dobu trvanlivosti potravin a kvalitu vodky a dalšího domácího alkoholu rozlévaného v kioscích (musí být opatřena kolkem).

Vzteklina

Ve velkých městech se vyskytují početné smečky potulných psů. Vyhýbejte se styku s těmito zvířaty a pokud se budou chovat podezřele, okamžitě se vzdalte z jejich dosahu.

V případě pokousání, poškrábání či jiného poranění nebo kontaktu vaší sliznice se zvířecími slinami okamžitě omyjte postižené místo mýdlovou vodou a vyčistěte dezinfekcí. V co nejkratší době konzultujte lékaře, pokud možno doporučeného asistenční službou vaší pojišťovny (což v případě nutnosti maximálně uspíší vaší hospitalizaci či pojišťovnou hrazený převoz do ČR).

Klíšťata

S příchodem letních tep/ot se v ruských lesích, a to především na Sibiři, začínají objevovat klíšťata přenášející arbovirus typu B. Doporučujeme proto našim občanům, kteří se chystají cestovat na Sibiři nebo do středních oblastí Ruska, aby:

- se vyhýbali zalesněným místům a pokud to není možné, aby si při průchodu lesem zahalili obvykle odhalená místa (především ruce a hlavu);
- se před odjezdem poradili s lékařem, který se specializuje na diagnózu arboviróz

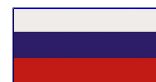

Hepatitida

Epidemie hepatitidy typu A se mohou v některých místech vyskytnout v souvislosti se špatným stavem vodovodů či se špatnou kvalitou prodávaných nápojů. Doporučujeme proto nakupovat nápoje zaručených značek.

Léky

Ve velkých městech je vysoká koncentrace lékáren nabízející standardní západní výrobky. Mohou se objevit případy padělaných léků, proto doporučujeme návštěvníkům Ruska vybavit se na cestu základními léky domácí výroby, zejména těmi, které cestovatel dlouhodobě a standardně užívá.

7. Kontakty

Podkapitoly:

- 7.1. [Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)
- 7.2. [Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu \(CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra\)](#)
- 7.3. [Praktická telefonní čísla v teritoriu \(záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.\)](#)
- 7.4. [Internetové informační zdroje](#)

7.1. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Zastupitelský úřad ČR v RF

123056 Moskva, ul. J. Fučíka 12/14

tel.: +7 495 276 07 01 ústředna, +7 495 276 07 02 konzulární informace

fax: +7 499 250 15 23

e-mail: moscow@embassy.mzv.cz

web: www.mzv.cz/moscow

ekonomický úsek

tel: +7 495 276 07 20

fax: +7 499 251 25 27

e-mail: commerce_moscow@mzv.cz

konzulární oddělení

tel.: +7 495 276 07 02

fax: +7 499 253 92 82

e-mail: consulate.moscow@embassy.mzv.cz

Generální konzulát Sankt Petěrburg

193015 Sankt Petěrburg, ul. Tverskaja 5

tel.: +7 812 271 46 12

fax: +7 812 271 46 15

e-mail: petersburg@embassy.mzv.cz

Generální konzulát Jekatěrinburg

620075 Jekatěrinburg, ul. Gogola 15

tel.: +7 343 379 47 62

fax: +7 343 379 49 26

email: yekaterinburg@embassy.mzv.cz

Honorární konzulát Chanty-Mansijsk

Chanty-Mansijsk, prospekt Mira 38

tel.: +7 34671 90600

fax: +7 34671 30210

e-mail: khantymansiysk@honorary.mzv.cz

7.2. Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

Teritoriální odbor MZV ČR

Odbor dvoustranných ekonomických vztahů –ODEV

ředitel odboru: Ing. Petr VÁVRA

tel: +420 22418 2592

fax: +420 22418 2082

Teritoriální odbor MPO ČR

Odbor zahraničně ekonomických politik I

ředitel odboru: Mgr. Martin POSPÍŠIL

tel: +420 22485 2618

fax: +420 22485 3072

Oddělení SNS, západního Balkánu a dalších zemí MPO ČR

vedoucí oddělení: Mgr. Jiří PYTLÍČEK

tel: +420 22485 2006

fax: +420 22485 2573

CzechTrade Moskva

125047 Moscow, 3rd Tverskaya-Yamskaya Street 36/40

ředitel regionálního centra: Ing. Jiří MAŠATA

tel.: +420 234 668 122

tel/fax.: +7 499 978 76 42 (fax – pouze po ohlášení a ručním přepnutí)

mob: +7 905 708 59 99

e-mail: moscow@czechtrade.cz

web: <http://www.czechtrade.ru>

CzechTrade Petrohrad

199178 Sankt Petersburg, 13 linije V.O. 54

vedoucí zahraniční kanceláře: Ing. Ludmila BRODOVÁ

tel.: +7 812 321 12 83

mob: +7 931 577 22 80

e-mail: petersburg@czechtrade.cz

web: <http://www.czechtrade.ru>

CzechTrade Jekatěrinburg

620075 Yekaterinburg, Gorkogo 45a

vedoucí zahraniční kanceláře: Ing. Olga HOLOBRADÁ

tel.: +420 224 907 546

tel.: +7 343 217 35 71

mob: +7 912 289 26 02

e-mail: yekaterinburg@czechtrade.cz

web: <http://www.czechtrade.ru>

CzechTourism Moskva

125047 Moscow, 3rd Tverskaya-Yamskaya Street 36/40

ředitel zahraničního zastoupení: Ing. Róbert NOVOTNÝ

odpovědný za evropskou část Ruska, Běloruska a Zakavkazsko

tel: +7 499 978 52 05

tel/fax: +7 499 978 21 65

web: <http://www.czechtourism.com>

email: novotny@czechtourism.com, moscow@czechtourism.com

CzechTourism Jekatěrinburg

620026 Yekaterinburg, Rosy Luxemburg Street 49, Business Center ONEGIN, Office 626

ředitel zahraničního zastoupení: Ing. Roman PROCHÁZKA

odpovědný za asijskou část Ruska, střední Asii

tel: +7 343 287 10 87

fax: +7 343 287 11 87

e-mail: prochazka@czechtourism.com, ekaterinburg@czechtourism.com

web: <http://www.czechtourism.com>

České centrum – Český dům Moskva

Nabízí českým cestovatelům, podnikatelům a organizacím služby zaměřené na podporu jejich exportních aktivit a vytváří pro ně v RF reprezentativní zázemí.

- Hotelové služby s 87 hotelovými pokoji
- Restaurační služby
- Pronájem 122 kanceláří a 132 bytů
- Služby Business centra

- Prezentační prostory ke konání firemních prezentací, tiskových konferencí, seminářů, obchodních jednání a společenských akcí
- Momentálně je v Českém domě v Moskvě akreditováno více než 100 českých firem

Posláním Českého centra Moskva je rozvoj dialogu se zahraniční veřejností a podpora aktivní prezentace ČR ve všech oblastech kultury, vědy a školství.

Kontakty

125047 Moscow, 3rd Tverskaya-Yamskaya Street 36/40
ředitel: Mgr. Jiří PODHOLA
web: www.czechcentres.cz/ceskydum

Recepce – rezervace hotelového ubytování a informace

Tel.: +7 495 787 78 51
IP linka: +420 234 668 111
e-mail: recepce@czech.cz

Dlouhodobé pronájmy bytů a kanceláří

Tel.: +7 499 972 16 21
IP linka: +420 234 668 108
e-mail: pronajem@czech.cz

Business centrum

Tel.: +7 495 787 78 53
IP linka: +420 234 668 153
e-mail: bc@czech.cz

Sekretariát ředitele

Tel.: +7 495 787 78 54
IP linka: +420 234 668 155
e-mail: ceskydum@czech.cz

Kontakty:

123056 Moscow, Yuliusa Fuchíka Street 12/14
ředitel: Mgr. Jiří PODHOLA (pověřen výkonem funkce do jmenování nového ředitele)
web: www.czechcentres.cz/moscow
Tel.: +7 495 276 07 22
IP linka: +420 234 668 513, +420 234 668 514
e-mail: ccmoskva@czech.cz

Česká televize

125047 Moscow, 3rd Tverskaya-Yamskaya Street 31/35
tel.: +7 499 978 76 26
e-mail: ctmoskva@online.ru

Český rozhlas

125047 Moscow, 3rd Tverskaya-Yamskaya Street 31/35
tel.: +7 499 978 73 89
e-mail: czradio@col.ru

Zdravotní ambulance

125047 Moscow, 3rd Tverskaya-Yamskaya Street 31/35 (umístění naproti vchodu ČSA)
tel. ordinace: +7 499 978 70 61
Ordinační hodiny: Po – Pá 9:00-12:00 13:00-16:30

7.3. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

Pokud je občan ČR zdravotně pojištěn, asistenční služba, na kterou se v souvislosti s instrukcí pojištění obrátí, sama vybere vhodné zdravotní zařízení k ošetření či hospitalizaci. Lze též v akutních případech využít doporučení pracovníků zastupitelského úřadu. Důležitá telefonní čísla:

- Přivolání hasičů: 101
- Přivolání policie: 102
- Záchraná služba a první pomoc: 103
- Hlášení úniku plynu: 104
- Univerzální pohotovostní číslo: 112

Velvyslanectví ČR v Moskvě **+7 495 276 07 15**, +7 495 276 07 01. V případě nouze občana ČR v RF se volá telefon **+7 916 353 26 01**, kde se občan dozví, jak má postupovat.

Při volání z území RF se místo mezinárodního kódu RF "007" volí číslice "8". Při volání z pevné linky do zahraničí se volí číslice „8“ a po 4 vteřinách číslo "10" a dále se vytáčí kód země (pro ČR 420), kód města a číslo volaného účastníka.

Konzulární úsek MZV RF

informace: +7 499 244 45 81

fax: +7 499 244 24 76

Skupina konzulů konajících konzulární službu:

- Šeremetěvo: +7 495 971 20 82, +7 916 261 23 84, fax: +7 901 502 71 21, web: www.svo.aero
- Domodedovo: +7 495 971 27 14, +7 901 547 27 14, +7 916 261 23 59, fax: +7 495 967 84 38, web: www.domodedovo.ru
- Vnukovo: +7 495 436 40 19, +7 495 436 27 36, +7 915 485 07 38, fax: +7 495 436 27 36, web: www.vnukovo.ru

Federální migrační služba

Úřad FMS v Moskvě

Moskva, Pokrovka 42 (stanice metra Čistyje prudy)

dotazy týkající se registrace cizinců +7 499 230 72 53

dotazy týkající se získání pracovního povolení pro cizince +7 499 230 72 53

web: www.fmsmoscow.ru, www.fms.gov.ru

7.4. Internetové informační zdroje

- Nejpoužívanější ruské vyhledávače: www.yandex.ru, www.rambler.ru
- Server orgánů státní správy RF: www.gov.ru
- Server vlády RF s odkazy na jednotlivé resorty: www.government.ru, www.government.gov.ru
- Ministerstvo zahraničních věcí RF: www.mid.ru
- Ministerstvo vnitra RF: www.mvd.ru
- Ministerstvo ekonomického rozvoje RF: www.economy.gov.ru
- Ministerstvo průmyslu a obchodu RF: www.minprom.gov.ru
- Ministerstvo energetiky RF: www.minenergo.gov.ru
- Ministerstvo financí RF: www.minfin.ru
- Ministerstvo dopravy RF: www.mintrans.ru
- Ministerstvo zemědělství RF (zde je možné nalézt i odkazy na stránky všech profesních komor, svazů a asociací ze sektoru zemědělství a potravinářství): www.mcx.ru
- Federální služba pro veterinární a fytosanitární dozor: www.fsvps.ru
- Ministerstvo zdravotnictví a sociálního rozvoje RF: www.minzdravsoc.ru
- Ministerstvo přírodních zdrojů a ekologie RF: www.mnr.gov.ru

- Ministerstvo pro mimořádné události RF: www.mchs.gov.ru
- Ministerstvo obrany RF: www.mil.ru
- Ministerstvo školství RF: www.mon.gov.ru
- Ministerstvo pro rozvoj Dálného východu RF: <http://minvostokrazvitiya.ru/>
- Oficiální stránky prezidenta RF: www.kremlin.ru
- Centrální banka RF: www.cbr.ru
- Delegace Evropské unie v RF: www.eeas.europa.eu/delegations/russia/index_en.htm
- Obchodně-průmyslová komora RF: www.tpprf.ru
- Zastoupení v ČR: www.rutpp.cz
- Ruský svaz průmyslníků a podnikatelů: www.rspp.ru
- Moskevská obchodní a průmyslová komora: www.mostpp.ru
- Asociace evropských podnikatelů: www.aebrus.ru
- Federální statistická služba (ROSSTAT): www.gks.ru
- Daňová správa: www.nalog.ru
- Federální celní služba: www.customs.ru
- Federální antimonopolní úřad: www.fas.gov.ru
- Federální služba technického, ekologického a jaderného dozoru: www.gosnadzor.ru
- Informace o clech a Celní Unii (RF, Bělorusko, Kazachstán): www.tks.ru, www.tsouz.ru
- Federální migrační služba: www.fmsrf.ru
- Státní dopravní služba: www.gai.ru
- Server regionů RF: www.regions.ru
- Server vlády Moskvy: www.mos.ru
- Server vlády Moskevské oblasti: www.mosreg.ru
- Informace o ruských zákonech: www.garant.ru, www.consultant.ru

Zpravodajství:

- www.interfax.ru
- www.itar-tass.com
- www.rian.ru
- www.gazeta.ru
- www.rg.ru
- www.vedomosti.ru
- www.strana.ru
- www.rosbalt.ru
- www.rbcdaily.com
- www.kommersant.ru
- www.ng.ru
- www.izvestia.ru
- www.moscownews.org
- www.themoscowtimes.com
- www.echo.msk.ru
- www.bfm.ru

Informace o leteckých spojích:

- www.polets.ru
- www.aeroflot.ru